ORTODOKSİA

Ahlakî ve dinî resale

Müdiri mes'ul MELETİOS LUKAKİS

Mahal idare TAHTA MİNARE, VODİNA SOKAĞI 42 İstanbul—Fener

ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ

Περιοδικὸν ἠθικοθρησκευτικὸν

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ

† Ο ΧΡΙΣΤΟΥΠΟΛΕΩΣ ΜΕΛΕΤΙΟΣ

Ἔτος ΙΔ' — ΚΠολις. — Σεπτέμβριος 1939. — Τεῦχος 9.

ΕΠΙΣΗΜΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

α') Ἀπάντησις εἰς τὴν εἰρηνικὴν τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας κυρίου Χριστοφόρου.

Μακαριώτατε καὶ Ἁγιώτατε Πάπα καὶ Πατριάρχα Ἀλεξανδρείας καὶ πάσης γῆς Αἰγύπτου, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ λίαν ἀγαπητὲ καὶ περιπόθητε ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργὲ τῆς ἡμῶν Μετριότητος κύριε Χριστοφόρε, τὴν Ὑμετέραν σεβασμίαν Μακαριότητα ἀδελφικῶς ἐν Κυρίῳ κατασπαζόμενοι, ὑπερήδιστα προσαγορεύομεν.

Πόθῳ ἐκομισάμεθα τὰ ἀπὸ κς'. τοῦ παρελθόντος μηνὸς Ἰουλίου, ἀρ. 1734, Εἰρηνικὰ Γράμματα τῆς Ὑμετέρας γερασμίας Μακαριότητος, ἅπερ ἐξέπεμψεν ἡμῖν, τὴν εἰς τὸν Ἁγιώτατον Ἀποστολικὸν καὶ Πατριαρχικὸν θρόνον τῆς τῶν Ἀλεξανδρέων Ἐκκλησίας, ἐπινεύσει Θεοῦ, κανονικὴν Αὐτῆς ἐκλογὴν καὶ αἰσίαν ἐν αὐτῷ ἐνθρόνισιν καὶ δι' αὐτῶν

ἡμῖν ἐξαγγέλλουσα, ἅμα δὲ τὴν τῆς πίστεως καλὴν ἐκφέρουσα ὁμολογίαν καὶ τὸν ἀδελφικὸν τῆς κοινωνίας ἀπευθύνουσα ἡμῖν ἀσπασμόν.

Ἀναγνόντες ταῦτα ἐν συνεδρίᾳ τῆς περὶ ἡμᾶς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου, θερμὴν τῷ Πατρὶ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ Θεῷ ἡμῶν ἀνεπέμψαμεν εὐχαριστίαν, πρῶτον μὲν ὅτι οὐκ ἀφῆκεν ἵνα ἡ τοῦ Ἁγιωτάτου αὐτόθι θρόνου χηρεία χρονίως παραταθῇ, ἔπειτα δ᾽ ὅτι εἰς διαδοχὴν τοῦ ἀφ᾽ ἡμῶν μεταστάντος ἀειμνήστου Πατριάρχου Νικολάου, ὃν Κύριος ἀναπαύσαι ἐν σκηναῖς δικαίων, ἐπὶ τὰ πηδάλια τοῦ ἱεροῦ σκάφους τῆς αὐτόθι Ἁγιωτάτης ἀδελφῆς Ἐκκλησίας ἐκάλεσεν οἰακοστρόφον δεξιὸν καὶ συνετόν, πολλαχῶς μὲν ἐν τῇ διακονίᾳ τῆς Ἐκκλησίας δοκιμασθέντα, ὑπὸ πολλοῦ δὲ κατὰ Χριστὸν ἐμφορούμενον ζήλου καὶ ἀσφαλῆ, ἀπό τε τῆς πρώην εὐδοκίμου αὐτοῦ ἐκκλησιαστικῆς πολιτείας καὶ ἀπὸ τῶν διδομένων νῦν καλῶν ἐπαγγελιῶν, παρέχοντα ἐλπίδα ἀκοιμήτου μὲν ἐπιμελείας ἐν τῇ τοῦ ἰδίου πνευματικοῦ ἀμπελῶνος καλλιεργίᾳ, πρόφρονος δὲ σπουδῆς ἐπὶ τῷ συνεργάζεσθαι μετὰ τῶν ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν ἐν ζητήμασι γενικωτέρας ἐκκλησιαστικῆς σημασίας, πρὸς ἐποικοδόμησιν τοῦ χριστεπωνύμου πληρώματος καὶ πρὸς ἀσφάλειαν τῆς εἰρήνης καὶ τῆς τάξεως ἐν ταῖς Ἐκκλησίαις τοῦ Θεοῦ.

Βεβαιούμεθα γὰρ διὰ τῶν Εἰρηνικῶν Γραμμάτων τῆς Ὑμετέρας σεβασμίας Μακαριότητος ὅτι Αὕτη καὶ τὴν ἁγίαν καὶ ἀμώμητον ἡμῶν πίστιν, ὡς ταύτην αἵ τε Ἅγιαι Γραφαὶ καὶ αἱ κατὰ καιροὺς συγκληθεῖσαι θεοσύλλεκτοι Οἰκουμενικαὶ καὶ μεγάλαι Τοπικαὶ Σύνοδοι καὶ οἱ ἅγιοι Πατέρες καθώρισαν καὶ ἀνέπτυξαν, καθάπερ ἀπὸ τῆς εἰς Ἐπίσκοπον προχειρίσεως Αὐτῆς ἄχρι σήμερον ὡμολόγησεν, οὕτω καὶ ἐφεξῆς καὶ ὁμολογήσει καὶ μαρτυρήσει, ἐπὰν δεήσῃ, ὑπὲρ αὐτῆς, καὶ τὴν ἐν τῇ λατρείᾳ τῆς Ὀρθοδόξου ἡμῶν Ἐκκλησίας ἑνότητα, ὡς αὕτη διὰ τῶν αἰώνων ἐν τοῖς οἰκουμενικοῖς καὶ θείοις ἱεροῖς κανόσι καὶ ἐν κανονικαῖς διατάξεσιν, ἔτι δὲ καὶ ἐν τῇ πράξει τῆς ὅλης Ἐκκλησίας μέχρις ἡμῶν παρεδόθη καὶ τηρεῖται πανταχοῦ, μετὰ τῆς προσηκούσης τηρήσει εὐλαβείας, καὶ τῇ ἀνέκαθεν, ὁσάκις παρίστατο ἀνάγκη, διὰ γραμμάτων μεταξὺ τῶν Προέδρων τῶν κατὰ τόπους Ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν ἐπὶ γενικωτέρας φύσεως ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων εἰθισμένῃ κοινωνίᾳ καὶ ὁμιλίᾳ εὐχαρίστως κατακολουθήσει.

Ὅθεν ἄσμενοι διὰ τῶν ἀπαντητικῶν ἡμῶν τῶνδε Γραμμάτων ἐκφράζοντες τῇ Ὑμετέρᾳ σεβασμιοποθήτῳ Μακαριότητι τὰς συγχαρητηρίους προσρήσεις ἡμῶν τε καὶ τῶν περὶ ἡμᾶς ἀγαπητῶν ἐν Χριστῷ ἀδελφῶν, καὶ τὸν ἀσπασμὸν κοινωνίας Αὐτῇ ἀνταποδιδόντες, εὐχόμεθα ὅπως Χριστὸς ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἡμῶν, ὁ Μέγας Ἀρχιερεύς, δῴη μὲν τῇ Ὑμετέρᾳ Μακαριότητι γαληνὸν καὶ ἤρεμον ἐξανύειν τὸν τοῦ βίου

δρόμον, ἀντιλαμβάνηται δὲ Αὐτῇ διὰ τῆς πανσθενουργοῦ Αὐτοῦ δεξιᾶς εἰς εὐδόκιμον ἐκτέλεσιν τῆς ὑψηλῆς Αὐτῆς διακονίας τοῦ ποδηγετῆσαι θεαρέστως τὸν διαπιστευθέντα Αὐτῇ περιούσιον λαόν, ἰθῦναί τε σοφῶς καὶ ἐπιστημόνως τοὺς ἐγχειρισθέντας Αὐτῇ οἴακας.

Καὶ αὖθις δ' Αὐτὴν ἐν Κυρίῳ κατασπαζόμενοι, διατελοῦμεν μετ' ἀγάπης ἀδελφικῆς

αϠλθ΄. Σεπτεμβρίου ζ΄.

Τῆς Ὑμετέρας σεβασμίας Μακαριότητος

ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς

† Ο ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ ΒΕΝΙΑΜΙΝ

β') Ἡ εἰρηνικὴ τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ρουμανίας κυρίου Νικοδήμου.

Πρὸς τὴν Αὐτοῦ Παναγιότητα τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην
Κωνσταντινουπόλεως — Νέας Ρώμης
Κύριον Κύριον Βενιαμίν.

Παναγιώτατε καὶ ἀγαπητὲ ἐν Χῷ ἀδελφέ,

Τῇ ἀνεξιχνιάστῳ κελεύσει τῆς οὐρανίου προνοίας, περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ μηνὸς Μαρτίου ἐ. ἔτους, ἀπεδήμησε πρὸς τὰς αἰωνίους μονὰς ὁ ἀείμνηστος Μακαριώτατος Μύρων, πρῶτος Πατριάρχης τῆς Ὀρθοδόξου Ρουμανικῆς Ἐκκλησίας, τυγχάνων κατὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας καὶ Πρόεδρος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου. Διὰ τὴν ἀκάματον καὶ καρποφόρον αὐτοῦ ἐργασίαν, ἥν ἀνέπτυξε μετὰ ἐνθέρμου ζήλου ἐπὶ ἥμισυν αἰῶνα, τόσον ἐν τῷ ἐκκλησιαστικῷ ὅσον καὶ ἐν τῷ πολιτικῷ ἐπιπέδῳ, ὡς Ἱεράρχης, ὡς Γερουσιαστὴς καὶ ὡς Σύμβουλος τοῦ Θρόνου, ἀπέκτησε μεγάλην καὶ ἄφατον ἀξίαν, ἡ δὲ Ἐκκλησία, διὰ τῆς ἀγάπης αὐτῆς, διὰ τῶν ἐπιμνημοσύνων δεήσεων καὶ τῶν πανηγυρικῶν ἐγκωμίων, τὸν περιετύλιξεν εἰς θαυμάσιον καὶ φωτεινὸν σάβανον. Ἡ χώρα ἐτέλεσε τότε ἐθνικὴν κηδείαν καὶ ὁ ὀρθόδοξος λαός, ἔχων ἐπὶ κεφαλῆς τὸν ἔνδοξον ἡμῶν Βασιλέα, τὸν συνώδευσε μετὰ δακρύων μέχρι τοῦ τόπου τῆς αἰωνίου ἀναπαύσεως. Οἱ πάντες παρεκαλέσαμεν καὶ παρακαλοῦμεν τὸν ἐλεήμονα Θεόν, ὅπως ἀναπαύσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐν σκηναῖς δικαίων.

Χηρεύσαντος ὅθεν τοῦ Πατριαρχικοῦ Θρόνου τῆς Ρουμανίας, ἐγένετο ἐκλογὴ τὴν 30ὴν Ἰουνίου 1939 ὑπὸ τοῦ Μεγάλου Ἐθνικοῦ Συνεδρίου, ἀποτελουμένου ἐκ τῶν μελῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ τῶν Ἀντι-

προσώπων τοῦ ὀρθοδόξου κλήρου καὶ λαοῦ, ὅπερ χάριτι καὶ οἰκτιρμοῖς τοῦ Κυρίου καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ καθοδηγήσει τοῦ Παναγίου Πνεύματος, εὗρεν εὔλογον νὰ καλέσῃ ἡμᾶς ἐκ τῆς ἁγιωτάτης Μητροπόλεως Μολδαβίας εἰς τὸ ὕψιστον ἀξίωμα τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Βουκουρεστίου, Μητροπολίτου Οὐγγροβλαχίας, Ἐξάρχου Πλαϊῶν, Πατριάρχου τῆς Ὀρθοδόξου Ρουμανικῆς Ἐκκλησίας καὶ Προέδρου τῆς ἁγίας Συνόδου.

Ὁ δὲ Μεγαλειότατος καὶ ὀρθόδοξος ἡμῶν Βασιλεὺς Κάρολος ὁ Β΄, ἐπικυρῶν τὴν ἐκλογὴν ταύτην τῆς ἡμῶν Μετριότητος, ηὐδόκησε τὴν 5 Ἰουλίου 1939, συνῳδὰ τοῖς νόμοις καὶ τοῖς ἔθεσι τῆς ἡμετέρας χώρας, νὰ τιμήσῃ ἡμᾶς διὰ τῆς βασιλικῆς προβλήσεως καὶ νὰ ἐμπιστευθῇ ἡμῖν κατὰ τοὺς κανόνας καὶ τὰς διατάξεις τὴν ῥάβδον τοῦ Ἀρχιποίμενος καὶ Πατριάρχου τῶν ρουμανικῶν χωρῶν.

Στοιχοῦντες οὖν παλαιῷ καὶ χριστιανικῷ ἔθει, ὅπερ διατηρεῖται ἐν τῇ ἁγίᾳ καὶ ὀρθοδόξῳ Ἀνατολικῇ Ἐκκλησίᾳ, μετὰ τῆς πρὸς Κύριον προσκυνήσεως καὶ τῆς ἐν Χριστῷ ἀγάπης, ἀποστέλλομεν πρὸς τὴν Ὑμετέραν Παναγιότητα τὴν εἰρηνικὴν ταύτην ἐπιστολήν, δι᾽ ἧς ἀναγγέλλομεν Αὐτῇ πάντα τὰ βουλήσει Θεοῦ τελεσθέντα, ἀπευθύνοντες ἅμα καὶ τὸν ἐκ προγονικῆς παραδόσεως ἀδελφικὸν ἀσπασμόν. Πλὴν ἀναλογιζόμενοι καὶ τὴν ἡμετέραν κλῆσιν ἐπὶ τὴν θέσιν ταύτην, ἵνα ὦμεν ὁ δεύτερος Πατριάρχης τῆς Ὀρθοδόξου Ρουμανικῆς Ἐκκλησίας, δεῖγμα πολυευσπλαγχνίας τοῦ Παναγάθου Θεοῦ, ἐπιδειχθείσης πρὸς τὴν ἡμετέραν ταπεινότητα καὶ ποθοῦντες ὅπως ἀφιερώσωμεν πάσας ἡμῶν τὰς δυνάμεις καὶ ὁλόκληρον ἡμῶν τὸν ζῆλον διὰ τὴν εὐόδωσιν τῆς ὀρθοδόξου πίστεως καὶ τὴν στερέωσιν καὶ ἐνίσχυσιν τῆς ὀρθοδόξου Ρουμανικῆς Ἐκκλησίας, μὲ πλήρη ὑποταγὴν βαθυτάτης εὐλαβείας, ἀκραδάντως ἐλπίζομεν ὅτι ὁ πολυεύσπλαγχνος Θεὸς θὰ ἐλαφρύνῃ τὸ ἡμέτερον φορτίον, διότι κατὰ τὸ γραφικὸν λόγιον « ἡ δύναμις τοῦ Θεοῦ ἐν ἀσθενείᾳ τελειοῦται, ὅτι οὐδεὶς ἐπαινείσθω, πᾶς γὰρ ἔπαινος τῷ Θεῷ ἐστί », καὶ θὰ ἐνισχύσῃ τὰς ἡμετέρας ἀσθενεῖς δυνάμεις, διότι « τὰ ἀσθενῆ ἐνδυναμοῖ καὶ τὰ ἐλλείποντα ἀναπληροῖ ».

Αἰσθανόμεθα βαθεῖαν τὴν χαρὰν καὶ ἐνθάρρυνσιν ὅτι ἔχομεν τὴν εὐκαιρίαν ὅπως καταστήσωμεν γνωστὸν πάσαις ταῖς ἀδελφαῖς Ἐκκλησίαις, ὅτι σὺν τῇ ὁμολογίᾳ τοῦ φυλάξαι ἀλώβητον τὴν διδασκαλίαν καὶ τὰς παραδόσεις τῆς ἁγίας Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, δυνάμεθα δοῦναι τὴν ἐγγύησιν ὅτι ἀείποτε καὶ καθηκόντως καὶ ὅσον ἡ ἡμετέρα δύναμις ἐπιτρέπει, ἡ ἱερωτέρα καὶ διακαεστέρα φροντὶς ἡμῶν ἔσεται ἡ διατήρησις καὶ ἡ ἐνίσχυσις τῶν δεσμῶν τῆς ἀγάπης καὶ ἡ συνεργασία μετὰ τῶν ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν, κατὰ τὸ παράδειγμα τῶν ἁγίων ἱεραρχῶν καὶ τῶν

ἡμετέρων μακαρίων προκατόχων. Διότι κατὰ τὴν ἐντολὴν τοῦ θείου Ἀποστόλου καὶ διδασκάλου τῶν ἐθνῶν Παύλου, ὑπόχρεοί ἐσμεν « φυλάττειν τὴν ἑνότητα τοῦ Πνεύματος ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης » γνωρίζοντες ὅτι « οἱ πολλοὶ ἓν σῶμά ἐσμεν ἐν Χριστῷ, ὁ δὲ καθ' εἷς ἀλλήλων μέλη ».

Ὅσον δ' ἀφορᾷ ἡμᾶς, φρονοῦμεν ὅτι οὐκ ἔστι μεγαλυτέρα εὐλογία παρὰ Κυρίου διὰ τὰς ἡμετέρας ἀσθενεῖς δυνάμεις ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ταύτῃ τῇ τόσον ὑψηλῇ, ἣν ἐλπίζοντες εἰς τὴν ἄνω βοήθειαν καὶ ὑπείκοντες εἰς τὴν κοινὴν ψῆφον ἀνελάβομεν κατὰ τὸ γῆρας ἡμῶν, ἢ ὅπως διὰ τῆς ἡμετέρας ταπεινῆς προσπαθείας δυνηθῶμεν νὰ ἐκπληρῶμεν τὰς ἱερὰς ταύτας ὑποθήκας, ἐπιμελούμενοι τῆς ἐνισχύσεως τοῦ ἐμπιστευθέντος ἡμῖν ἀρχιποιμαντορικοῦ θρόνου καὶ προσπαθοῦντες ἵνα πάντα τὰ ἀφορῶντα αὐτὸν ἐξοικονομῶνται καὶ πηδαλιουχῶνται ἄνευ ἐμποδίων καὶ ἐν πλήρει εἰρήνῃ πρὸς ὄφελος τῆς λογικῆς ποίμνης.

Ὡσαύτως ζηλώσομεν ἵνα ἡ ἡμετέρα ἁγία Ὀρθόδοξος Ρουμανικὴ Ἐκκλησία συντελῇ καὶ ἐπαγρυπνῇ περαιτέρω, καθ' ὅ ἔχει καθῆκον, διὰ τὴν καλὴν διευθέτησιν, τὴν ὑπεράσπισιν καὶ τὴν ἄρρηκτον διατήρησιν τῆς οἰκουμενικότητος. Ἐσόμεθα δὲ εὐτυχεῖς ἐὰν ὁ ἐλεήμων Θεὸς χαρίσῃ ἡμῖν τὴν χαράν, ὅπως ἴδωμεν τὸ πνεῦμα τῆς ἀγάπης διαρκῶς νικῶν καὶ τῆς ἀδελφικῆς συνεννοήσεως, ἥτις δέον νὰ ᾖ τὸ θεμέλιον ὅλων τῶν ἐργασιῶν τῶν φερουσῶν χαρακτῆρα κοινὸν ὀρθόδοξον.

Οἱ χαλεποὶ καιροί, οὓς διέρχεται σήμερον ἡ ἀνθρωπότης, αἱ θλίψεις καὶ οἱ πειρασμοί, οἵτινες παρακολουθοῦσιν ἡμᾶς ἀνὰ πᾶν βῆμα ἡμῶν, παροτρύνουσιν ἡμᾶς ἵνα, ἀναθέμενοι ἑαυτοὺς εἰς τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ, ὦμεν ψυχικῶς ὅσον τὸ δυνατὸν πλησιέστεροι πρὸς ἀλλήλους, ἀλληλοσυμβουλευώμεθα καὶ ἀλληλοβοηθώμεθα πνευματικῶς ἐπὶ τὸ συχνότερον, πάντοτε μέν, ἰδίᾳ δὲ ὅταν αἱ ἀνάγκαι καὶ φροντίδες τείνωσι νὰ καταλάβωσιν ἡμᾶς. Πλὴν τούτων ἀναφαίνονται εἰς πᾶν βῆμα ἡμῶν προβλήματα καὶ ζητήματα νέα, πνευματικοῦ καὶ κοινωνικοῦ περιεχομένου, διὰ τὴν λύσιν τῶν ὁποίων ἀπαιτεῖται οὐχὶ μόνον ἐμβάθυνσις εἰς τὰς ἁγίας Γραφάς, ἀλλὰ καὶ συνεργασία καὶ ἐπὶ τὸ αὐτὸ σύσκεψις τῶν διδασκάλων τῆς θεολογίας ἐξ ὅλων τῶν ὀρθοδόξων χωρῶν. Ἑκάστη ἐπὶ μέρους Ἐκκλησία συναντᾷ σήμερον μεγάλας δυσχερείας συνεπείᾳ ἐνίων ἐξαιρετικῶν περιστάσεων καὶ διὰ τοῦτο ἀπαιτεῖται ὅπως ἅπασαι αἱ φροντίδες αὗται καὶ αἱ ζυμώσεις ληφθῶσιν εἰς τοὺς ὤμους τῆς Ἐκκλησίας, συντριβῇ ὁ τοῖχος ὅστις περιφράττει τὴν ἡμετέραν πνευματικὴν ἑνότητα καὶ συμφιλιωθῶσιν αἱ διάνοιαι διὰ τῆς ὅσον ἔνεστι στενωτέρας προσεγγίσεως πάντων ἐκείνων, οἵτινες κέκληνται νὰ διαδώσωσιν εἰς τὸν κόσμον τὰς διδασκαλίας τῆς ἀληθοῦς πίστεως.

Συνεπείᾳ πάντων τούτων πιστεύομεν ὅτι ἔχομεν οὐχὶ μόνον καθῆκον, ἀλλὰ αὐτὴν ταύτην τὴν ἐντολὴν τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ὅπως ἀγαπῶμεν ἀλλήλους καὶ μιᾷ σκέψει ὁμολογήσωμεν τὴν πρὸς ἀλλήλους βοήθειαν εἰς πᾶσαν στιγμὴν πρὸς καθοδήγησιν τῆς ἡμετέρας ἁγίας Ἐκκλησίας εἰς λιμένα εὔδιον. Ὡς φύλακες τῶν εὐαγγελικῶν διδασκαλιῶν καὶ κήρυκες τῆς εἰρήνης καὶ τῆς ἀπείρου ἀγάπης, φρονοῦμεν ὅτι οἱ δεσμοὶ τῆς προσεγγίσεως καὶ τῆς συνεργασίας μεταξὺ τῶν ἡμετέρων ἀδελφῶν Ἐκκλησιῶν, εἰσὶ πλέον ἢ ἄλλοτε ἀναγκαῖοι σήμερον.

Ὅθεν παρακαλοῦμεν τὰς ἀδελφὰς ἁγίας Ἐκκλησίας καὶ τοὺς λίαν ἀγαπητοὺς ἀρχηγοὺς καὶ οἰακοστρόφους ἡμετέρους ἐν Κυρίῳ ἀδελφοὺς καὶ συλλειτουργούς, ὅπως ἀπευθύνωσι προσευχὰς πρὸς τὸν ἐλεήμονα Θεὸν ὑπὲρ ἡμῶν καὶ τοῦ ἔργου ἡμῶν, ἵνα ἐγκαίρως καὶ ἐναργῶς ἔλθῃ ἡ χάρις Αὐτοῦ εἰς βοήθειαν ἡμῶν καὶ εὐόδωσιν τῆς ἐπιθυμίας ταύτης τῆς προσεγγίσεως καὶ συνεργασίας, χάριν τῆς ὀρθῆς πίστεως τῆς ἀληθείας καὶ τῆς χριστιανικῆς ἀγάπης, διαβεβαιοῦντες ἅμα ὅτι οὐδ᾽ ἡμεῖς παύσομεν ἐν ταῖς προσευχαῖς καὶ ἡμετέραις ἀκολουθίαις μνημονεύειν ἀείποτε τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος ὡς καὶ πάντων τῶν λίαν ἡμῖν ἀγαπητῶν ἀδελφῶν καὶ Ἱεραρχῶν τῶν ἁπανταχοῦ ἀδελφῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν.

Ἡ χάρις τοῦ Κυρίου καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς καὶ ἡ κοινωνία τοῦ ἁγίου Πνεύματος εἴη μετὰ πάντων ἡμῶν.

† ***Νικόδημος***
Πρόεδρος Πατριάρχης.

γ΄) Ἀπάντησις εἰς τὴν εἰρηνικὴν τοῦ Μακαριωτάτου Πατριάρχου Ρουμανίας κυρίου Νικοδήμου.

Μακαριώτατε καὶ Ἁγιώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Βουκουρεστίου, Μητροπολῖτα Οὐγγροβλαχίας καὶ Πατριάρχα τῆς Ὀρθοδόξου Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Ρουμανίας, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ λίαν ἀγαπητὲ καὶ περιπόθητε ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργὲ τῆς ἡμῶν Μετριότητος κύριε Νικόδημε, τὴν Ὑμετέραν σεβασμίαν Μακαριότητα ἀδελφικῶς ἐν Κυρίῳ κατασπαζόμενοι, ὑπερήδιστα προσαγορεύομεν.

Ζωηρὰν καὶ βαθεῖαν ἡμεῖς τε καὶ οἱ τὴν περὶ ἡμᾶς Ἁγίαν καὶ Ἱερὰν Σύνοδον συγκροτοῦντες ἀγαπητοὶ ἡμῖν ἐν Χριστῷ ἀδελφοὶ ᾐσθόμεθα χαράν, τὴν ἐπὶ τὸν Πατριαρχικὸν Θρόνον τῆς Ἁγιωτάτης

ἀδελφῆς Ἐκκλησίας τῆς Ρουμανίας ἐκλογὴν καὶ ἀνάρρησιν τῆς Ὑμετέρας σεβασμίας Μακαριότητος διὰ τῶν ἀπὸ λα΄. Ἰουλίου ἑ. ἔ. Εἰρηνικῶν Γραμμάτων Αὐτῆς πληροφορηθέντες.

Ἡ γὰρ Ὑμετέρα Μακαριότης, πολιᾷ συνέσει καὶ ἐκκλησιαστικῇ πείρᾳ καὶ λιπαρᾷ θεολογικῇ παιδείᾳ κεκοσμημένη, οὐ μὴν δ' ἀλλὰ καὶ ὑπὸ ἐνθέου ὑπὲρ τῆς ἀκμῆς καὶ τῆς εὐσταθείας τῆς Ἁγίας ἡμῶν Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ζήλου ἐμφορουμένη, ἀσφαλῶς μὲν διὰ μέσου τῆς ἐνεστώσης ταραχῆς καὶ τοῦ κλύδωνος καθοδηγήσει τὸ ἱερὸν σκάφος τῆς κατ' Αὐτὴν Ἁγιωτάτης Ἐκκλησίας, πολλὴν δὲ τὴν ἀπ' αὐτῆς ἐν τῷ ἔργῳ τῆς μεταξὺ τῶν Ἁγίων ἡμῶν Ὀρθοδόξων Αὐτοκεφάλων Ἐκκλησιῶν ὡς οἷόν τε στενωτέρας καὶ ἀδελφικῆς ἐν τῇ ἐξετάσει καὶ μελέτῃ τῶν γενικωτέρας σημασίας ἐκκλησιαστικῶν ζητημάτων ἐπαφῆς καὶ ἐπικοινωνίας, ὡς διὰ τῶν Εἰρηνικῶν Αὐτῆς Γραμμάτων βεβαιοῖ, παρέξει συναντίληψιν καὶ συνεργασίαν, ἥτις καὶ πάντοτε μὲν ἀναγκαία ἐστί, τὴν τῶν Ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν ἀμοιβαίαν κατανόησιν ἐνισχύουσα καὶ τὸν σύνδεσμον τῆς ἀγάπης ἐναργῶς ἐκφαίνουσα, μάλιστα δὲ προκειμένης τῆς περιφρουρήσεως καὶ προαγωγῆς τῶν τιμιωτάτων συμφερόντων τῆς καθόλου ἡμῶν Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Ἄσμενοι τοίνυν ἥκομεν μετὰ τῆς περὶ ἡμᾶς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου ἀντιπέμψαι τῇ Ὑμετέρᾳ γερασμίᾳ Μακαριότητι τὴν παροῦσαν Εἰρηνικὴν ἀπάντησιν ἡμῶν, δι' ἧς, τὸν ἐν Χριστῷ ἐν φιλήματι ἁγίῳ ἀποδιδόντες Αὐτῇ ἀσπασμόν, τὰς ἐνθέρμους διαβιβάζομεν ἐπὶ τῇ ἐκλογῇ Αὐτῆς συγχαρητηρίους προσρήσεις καὶ εὐχόμεθα ὁλοψύχως ὅπως Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν, τὰ δυσχερῆ εἰς ὁδοὺς λείας μεταποιῶν καὶ ἀγαθύνων πᾶν ἀγαθόν, ἀντιλαμβάνηται δαψιλῶς πάντοτε Αὐτῇ ἐν τῇ ἀρξαμένῃ ὑψηλῇ Αὐτῆς ἐν τῷ ἀμπελῶνι τοῦ Κυρίου διακονίᾳ, μεστὴν ἀγλαῶν καὶ καρποφόρων ἔργων, τῇ εὐλογίᾳ Αὐτοῦ, ταύτην ἀναδεικνύων, δῴη δ' ἅμα Αὐτῇ μέχρι πιοτάτου γήρως ποιμανεῖν τὸν τῇ ποδηγεσίᾳ Αὐτῆς πεπιστευμένον λαὸν Αὐτοῦ, καὶ εἰς νομὰς τὰς σωτηρίους ὁδηγῆσαι αὐτόν.

Διαβεβαιούμενοι δ' ὅτι πρόφρονα ἡ Ὑμετέρα Μακαριότης ἕξει, ἐπὰν δεήσῃ, καὶ τὴν ἀπὸ τοῦ καθ' ἡμᾶς Ἁγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Θρόνου συναντίληψιν, διατελοῦμεν μετ' ἀγάπης ἀδελφικῆς

,απλθ΄. Σεπτεμβρίου ζ΄.

Τῆς Ὑμετέρας γερασμίας Μακαριότητος
ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφός.

† Ο ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ ΒΕΝΙΑΜΙΝ

Ο ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΚΑΙ ΝΑΟΣ

ΑΠΟ ΤΟΥ 1453 ΚΑΙ ΕΞΗΣ

2) Ο ΝΑΟΣ ΤΗΣ ΠΑΜΜΑΚΑΡΙΣΤΟΥ

Ἐγκαταλείψας ὁ Γεννάδιος τὸν ναὸν τῶν ἁγίων Ἀποστόλων δι᾽ οὓς λόγους ἐξεθήκαμεν, ἐζήτησε καὶ ἔλαβε παρὰ τοῦ σουλτάνου τὴν ἐπὶ τοῦ βορείου μέρους τοῦ ε΄. λόφου τῆς Πόλεως κειμένην ***μονὴν τῆς Παμμακαρίστου Ὑπεραγίας Θεοτόκου*** μεταβαλὼν αὐτὴν εἰς πατριαρχικὸν οἶκον καὶ ναόν, εἰς πατριαρχεῖον.

Κατὰ τὸν Φραντζῆν, « ὁ πατριάρχης ποιήσας ἐν τῷ σεπτῷ ἀποστολείῳ καιρὸν ὀλίγον, ἔπειτα.... ᾔτησε τὴν μονὴν τῆς Παμμακαρίστου καὶ ἐδωρήθη αὐτῷ τοῦ εἶναι εἰς κατοίκησιν· ***ἐν ἐκείνοις γὰρ τοῖς μέρεσιν ἐναπέμεινάν τινες ὀλίγοι χριστιανοί***, τὰς δὲ οὔσας μοναχὰς ἐν τῇ Παμμακαρίστῳ προσέταξεν ἀπελθεῖν ἐν τῇ μονῇ τοῦ ἁγίου προφήτου προδρόμου τοῦ ἐν τῷ Τρούλλῳ... ». [1]) — Κατὰ τὸν Μαλαξόν, « ***ἐν τῷ ἅμα*** » ὁ πατριάρχης ἐβγῆκεν ἀπὸ ἐκεῖ καὶ ἄφηκε τὸν ναὸν ἐκεῖνον (τῶν ἁγ. Ἀποστόλων) ἠσφαλισμένον καὶ ὕπηγεν εἰς τὸν σουλτάνον καὶ ἀνέφερε τὰ γενόμενα καὶ ἐζήτησεν αὐτοῦ νὰ τοῦ δώσῃ τὴν μονὴν τῆς Παμμακαρίστου νὰ τὴν ἐκάμῃ πατριαρχεῖον· καὶ ὁ σουλτάνος, ὡς ἤκουσε τοῦτον, ***τῆς ὥρας*** ἔδωκεν αὐτοῦ ὁρισμοὺς καὶ ἔλαβε τὸν ναὸν τῆς Παμμακαρίστου τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου καὶ ἔκαμε αὐτὴν πατριαρχεῖον.... Καὶ τοῦτος ὁ ναὸς τῆς Παμμακαρίστου ***ἦτον ἔξωθεν τὸ γῦρον κάτοικος, ἀνθρώπους τὰ σπήτια γεμάτα, ὅλη ἡ γειτονιὰ καὶ ἐπάνω καὶ κάτω***, διότι ἤφεραν σεργούνιδες ἀπὸ ἄλλα κάστρα καὶ τοὺς ἐκατοίκησαν ἐκεῖ· διὰ τοῦτο ὁ πατριάρχης, ***ἔσοντας νὰ εἶνε ὅλος ὁ τόπος ἐκεῖνος τῆς Παμμακαρίστου γεμάτος ἀνθρώπους***, ἐζήτησε τοῦ σουλτάνου καὶ ἔδωκεν αὐτοῦ αὐτὸν τὸν ναὸν καὶ ἐκάθησεν ἐκεῖ καὶ τὸν ἔκαμε πατριαρχεῖον, ὡς ἤπαμε... » [2])

Τὰ ἀνωτέρω παρατεθέντα ὑποδηλοῦσι τὸν ***χρόνον*** τῆς μεταποιήσεως τῆς ἐν λόγῳ ἱερᾶς μονῆς εἰς πατριαρχεῖον. Διότι ἐφ᾽ ὅσον εἶνε

---

[1]) Χρονικόν, ἔκδ Βόννης σ. 307.

[2]) ***Μανουὴλ Μαλαξοῦ,*** πατριαρχ. ΚΠόλεως ἱστορία ἐν: *M. Crusius* Turcograeciae libri octo, Basileae σ. 15. 108. — ***Κ. Σάθα*** Μεσαιωνικὴ Βιβλιοθήκη τόμ. Γ'. Βενετία. 1872 σ. ιβ' ιγ'., τόμ. Ζ'. σ. 573. — ***Μ. Ἠλιουπ. Γενναδίου*** Φωτίειος βιβλιοθήκη. ΚΠολις 1933, Μέρος Α'. σ. 41 — ***Ι. Χάμμερ,*** ἱστ. τῆς ὀθ. αὐτοκρ., μετάφρ. ***Κ. Κροκιδᾶ.*** Ἀθῆναι, τόμ. Β'. σ. 263.

γνωστὸν πρῶτον: ὅτι ὁ Γεννάδιος, εὐθὺς ὡς ἐθεώρησε φρόνιμον νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸν ναὸν τῶν ἁγίων Ἀποστόλων, προσέτρεξεν **«ἐν τῷ ἅμα»** πρὸς τὸν σουλτάνον ζητῶν τὴν μονὴν τῆς Παμμακαρίστου καὶ δεύτερον: ὅτι ὁ σουλτάνος παρεχώρησεν αὐτὴν **ἀμέσως**, (**τῆς ὥρας ἔδωκεν**), ἕπεται ὅτι ἡ μονὴ αὕτη, ἤδη **ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ 1455**, διετέλεσε κατοικητήριον τοῦ Γενναδίου, δηλ. πατριαρχεῖον. Ὡσαύτως τὰ ἀνωτέρω καθιστῶσι σαφεῖς καὶ τοὺς **λόγους**, δι' οὕς ὁ Γ. προετίμησε καὶ ἐζήτησε τὴν μονὴν ταύτην διὰ πατριαρχεῖον. Ἴσως μόνον θὰ ἠδύνατό τις νὰ προσθέσῃ μεταξὺ τῶν ὡς ἄνω λόγων: τὴν ἱστορικότητα τῆς μονῆς, [3]) τὸ κατάλληλον τοῦ οἰκοδομήματος αὐτῆς, [4]) τὴν σχέσιν αὐτῆς πρὸς

[3]) Ἱδρυταὶ τῆς μονῆς θεωροῦνται Ἰωάννης Β΄. Κομνηνὸς (1118 — 43) καὶ ἡ σύζυγος αὐτοῦ Ἄννα, δεύτερος δὲ ἀνιδρυτὴς αὐτῆς, παραμεληθείσης πιθανῶς ἐπὶ Λατινοκρατίας, καὶ πρὸ τοῦ 1294 φέρεται ὁ πρωτοστράτωρ Μιχαὴλ Δούκας Γλαβᾶς Ταρχανιώτης, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ὁποίου (1306) ἡ σύζυγος αὐτοῦ Μαρία Δούκαινα Κομνηνὴ Παλαιολογίνα Βράναινα ἵδρυσεν ἐν αὐτῇ τὸ **παρεκκλήσιον** τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ. Ἀρχικῶς ὑπῆρξεν **ἀνδρῴα**, ἅμα δὲ τῇ ἁλώσει τῆς Πόλεως μετετράπη εἰς **γυναικείαν**, ὑπὸ τύπον προσωρινότητος, διὰ τῆς ἐν αὐτῇ ἐγκαταστάσεως καλογραιῶν ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας ἐξαγορασθεισῶν ἢ πιθανῶς ἀπὸ τῆς μονῆς τοῦ Φιλανθρώπου Χριστοῦ προερχομένων, τὰς ὁποίας δὲ ὁ Γεννάδιος, καταλαβὼν τὴν Παμμακάριστον, διέταξε ἵνα ἀπέλθωσι καὶ ἐγκαταβιώσωσι ἐν τῇ ἐκεῖ που μονῇ τοῦ Τιμίου Προδρόμου, (**Γ. Φραντζῆς** ἔκδ. Βόννης σ. 307. — Les églises de Con/ple par *J. Ebersolt*. Paris. 1913 σ. 227. — *Ὀρθοδοξία* Η. (1933) σ 142 ἑξ. — Περὶ τῆς ἐν ΚΠόλει μονῆς τῆς Παμμακαρίστου καὶ τῶν κτιτόρων αὐτῆς ὑπὸ **Σ. Σιδερίδου** ἐν παραρτήματι Κ — ΚΒ'. τόμου τοῦ Ε. Φ. Συλλ. σ. 19 ἑξ. καὶ τόμ. ΚΘ'. σ. 265 ἑξ. — **Μ. Γεδεὼν** χρονικὰ κλπ. σ. 53 ἑξ. — **Α. Πασπάτη** Βυζ. μελέται ὡς ἀνωτ. σ. 194 298 — **Σκ. Βυζαντίου** ἔνθα ἀνωτ. σ. 575 — **Σ. Βουτυρᾶ** ἔνθα ἀνωτ. σ. 1000 ἑξ. — **Ν. Ἑλληνομνήμων** Α.' 280. Β'. 236 — **Μ.** Ε. Ἐγκ. ΙΕ'. σ. 621 — *Ducangius*, C/polis Chr.I. IV. p. 63. edit Venet. — **Κωνσταντινιάς**. Βενετία 1824 σ. 77).

[4]) Τὸ κτίριον τῆς μονῆς, ἐκτισμένης ἐν χώρῳ εὐρεῖ καὶ ἐπιπέδῳ, εἶχεν **ἔκτασιν** καὶ **παράστασιν** ἐσωτερικὴν καὶ ἐξωτερικὴν τοιαύτην, ὥστε νὰ δύναται ἀνέτως νὰ οἰκῆται ὑπὸ ἱκανοῦ ἀριθμοῦ μοναχῶν, νὰ φιλοξενῇ ἀλλοδόξους πρίγκηπας καὶ νὰ δέχηται βασιλικὰς ἐπισκέψεις.

Τοιαύτη οὖσα ἠδύνατο νὰ περιλάβῃ τὴν αὐλὴν καὶ ὑπηρεσίαν τοῦ εἰς αὐτὴν καταφυγόντος Γενναδίου, ὀλιγομελῆ ἄλλως τε καὶ περιωρισμένην λόγῳ τῶν περιστάσεων, ἐφ' ὅσον μάλιστα ἀπεμακρύνθησαν ἀπ' αὐτῆς αἱ προσωρινῶς ἐγκατεστημέναι καλογραῖαι. Ἀργότερον ἡ μονὴ ἔτυχεν ἰδιαζούσης προνοίας ἀπὸ μέρους ὡρισμένων πατριαρχῶν εἰς προσθήκας διαμερισμάτων καὶ ἐξαρτημάτων, ἀπαραιτήτων διὰ τὰς ὁσημέραι αὐξανούσας ἀνάγκας τοῦ πατριαρχείου. Οὕτω **Διονύσιος Β.'** «ἔκτισε μέσα εἰς τὸ πατριαρχεῖον, τὸ μέρος τῆς δύσεως, κελλία τέσσαρα ἐπάνω καὶ ἀπὸ κάτω εἰς αὐτὰ ἔκαμεν ἄλλα τέσσαρα, καὶ πλησίον τούτων ἔκαμεν ἀχοῦρι ἕνα, μεγάλον καὶ καλόν». — **Ἰωάσαφ Β.'** «ὅλον τὸν περιφραγμὸν τοῦ πατριαρχείου. ὁποῦ ἦτον γύρωθεν μὲ παλαιὰ πέταυρα σεσαθρωμένα, ἔρρηξεν αὐτά· καὶ

τὸ πατριαρχικὸν ἀξίωμα [5]) καὶ ὅπερ σπουδαιότερον, τὸ ὄνομα «τῆς Πανυπεράγνου Δεσποίνης καὶ Θεομήτορος, τῆς ἐπικεκλημένης τῆς Παμμακαρίστου», ὑπὸ τὴν προστασίαν καὶ τὴν ἐπωνυμίαν τῆς ὁποίας διετέλει ἡ «*σεβασμία αὕτη βασιλικὴ καὶ πατριαρχικὴ μονή*», καθὰ οὕτω τιτλοφορεῖται ἐν ἐπισήμῳ τῆς Ἐκκλησίας ἐγγράφῳ. [6]) Σημειωτέον δὲ ὅτι ὁ Γεννάδιος οὐδαμοῦ τῶν συγγραμμάτων αὐτοῦ ποιεῖται λόγον τινὰ

ἔφερεν ἀσβέστην καὶ λιθάρια καὶ κεραμίδες καὶ τούβουλα καὶ ἔκτισεν αὐτὸ γύρωθεν· καὶ τὸ ἔκαμεν ὡς κάστρον ὡραιότατον· ἔκτισε δὲ καὶ δύο παλάτια εὐμορφώτατα, μεγάλα, ἀριστερὰ ὅταν εὐγένης ἀπὸ τὸ πατριαρχεῖον, πλησίον τοῦ πατριαρχικοῦ θείου κελλίου· ἔκαμε δὲ καὶ μαγκίπιον (φοῦρνον) καὶ μῦλον». — *Ἱερεμίας Β'.* «ἔκαμε καὶ κτίσεις ἐκ βάθρων γῆς πολλὰ ὡραιοτάταις· ἀρχή, ἔκαμε δεύτερον θεῖον κελλίον αὐτοῦ πατριαρχικὸν κολλημένον μετὰ τοῦ πρώτου· καὶ τὸ πρῶτον τὸ παλαιὸν ἔκαμε κριτήριον μετὰ ὡραιοτάτου πατριαρχικοῦ θρόνου, καὶ ἄλλα πολλὰ ἄντικρυς τοῦ κελλαρίου· καὶ τράπεζαν μεγάλην ἐκεῖ ἔκαμεν καὶ ἄλλα κελλία μετὰ μαγειρίου νέα καὶ φρέαρ βαθύ· καὶ κάτω εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ πατριαρχείου, κατὰ τὸ μέρος τῆς δύσεως, ἔκτισεν ἐκ βάθρων γῆς παλάτια δύο μεγάλα, ὡραιότατα, ἀνώγαια, ἔχοντα μέσα τόπους κεχωρισμένους διὰ ἀναπαύσεις πολλῶν ἀρχιερέων καὶ ἄλλων τιμίων προσώπων· καὶ τὸ ἕνα τὸ μεγαλείτερον ἔκαμε τὸ κατώγαιον αὐτοῦ ἀχούρη διὰ τὰ ἄλογα, τὸ δὲ δεύτερον ἔναι ἀνώγαιον καὶ κατώγαιον». Κατὰ τὸν χρονογράφον Δωρόθεον, ἐπὶ τῆς ἐποχῆς Ἱερεμίου Β'. ὑπῆρχον καὶ κελλία ἀποκλειστικῶς διὰ τοὺς γενιτσάρους — Τελευταίαν περιγραφὴν τοῦ πατριαρχικοῦ οἴκου εὑρίσκομεν ἐν τῇ ἀπὸ 7 Μαρτίου 1578 πρὸς τὸν Μαρτῖνον Κρούσιον ἐπιστολῇ τοῦ *Στεφάνου Γκερλαχίου* σημειοῦντος ὅτι «τὸ πατριαρχεῖον εἶναι ἀρκετὰ εὐρύχωρος μονή..., ἔχει δὲ τριγύρω κελλία διά τε τοὺς καθημερινῶς προσερχομένους μοναχοὺς καὶ τοὺς ἐν τῷ πατριαρχείῳ ὑπηρετοῦντας...., καὶ βιβλιοθήκην ὀλίγους περιέχουσαν τόμους». — Ὁ ἐν ΚΠόλει διατρίψας (Ἰούνιος 1579 — Ἰούλιος 1580) *J. J. Breüning* σημειοῖ που ὅτι «ἡ μονὴ ἦτο τετράγωνος, κακῶς ᾠκοδομημένη, μετ' εὐρείας ἀστρώτου αὐλῆς, ἐχούσης κυπαρίσσους καὶ συκᾶς, δύο φρέατα καὶ ἀνεπιγράφους λίθους τάφων... πέριξ τῆς αὐλῆς ἦσαν τὰ ἐνδιαιτήματα τῶν μοναχῶν καὶ τῶν ἄλλων ὀφφικιάλων». (*Türcogr.* ὡς ἀνωτ. σ. 168. 169. 189. 190. — *Μ. Γεδεών,* Πατρ. Πίν. ΚΠολις. 1890 σ. 509. 512. 520· *τοῦ αὐτοῦ* χρονικὰ κλπ. ὡς ἀνωτ σ. 62. 63. 124. — *Κ. Σάθα* βιογραφικὸν σημείωμα περὶ Ἱερεμίου Β'. Ἀθῆναι, 1870. σ. ιγ'. στ' 12. — *Παράρτημα* Κ — ΚΒ'. τόμ. Ε. Φ. Συλλ. σ. 29. 30). Εἰκονογραφίαν τῆς μονῆς ἐν σμικρῷ εὑρίσκομεν ἐν *Turcogr.* ὡς ἀνωτ. σ. 190 καὶ ἑτέραν ἐν τῷ *ὁδοιπορικῷ* τοῦ *Σολομῶντος Σιωπικοῦ.*

[5]) Ὁ ἡγούμενος τῆς μονῆς Ἰωάννης ἐξελέγη τὴν 1 Ἰανουαρίου 1294 πατριάρχης ΚΠόλεως γνωριζόμενος ἐν τῇ ἱστορίᾳ ὡς *Ἰωάννης ΙΒ'.* — Καὶ ὑπὸ τὸ νέον αὐτοῦ ἀξίωμα δὲν ἐλησμόνησε τὴν μονήν, ἀλλὰ πολλάκις κατέφευγεν εἰς αὐτὴν «ὅπου καὶ εἴθιστο καταμένειν». (*Παχυμέρη* ΙΙ'. ἔκδ. Βόνης σ. 341. 384). Ἀναφέρονται ὡσαύτως οἱ ἡγούμενοι Νήφων καὶ Θεοφάνης ἐκλεγέντες κατὰ σειρὰν μητροπολῖται Παλαιῶν Πατρῶν (1397) καὶ Ἡρακλείας (1400). (Acta Patriarch. C/politani Fr. *Miklosich* et *J Müller* t. ΙΙ'. σ. 275. 312)

[6]) *Miklosich* et *Müller* ἔνθα ἀνωτέρω.

ἢ ἁπλοῦν ἔτι ὑπαινιγμὸν περὶ τῶν αἰτίων τῆς ὑπ᾽ αὐτοῦ προτιμήσεως τῆς μονῆς τῆς Παμμακαρίστου.

Ἐν τῇ μονῇ ταύτῃ διέμενε πατριαρχεύων ὁ Γεννάδιος ἀξιωθεὶς μάλιστα καὶ τῆς ἰδιαζούσης τιμῆς ὅπως ὑποδεχθῇ τὸν εἰς ἐπίσκεψιν αὐτοῦ ἐλθόντα σουλτάνον Μωάμεθ Β΄., ζητήσαντα δὲ καὶ λαβόντα σχετικὰς πληροφορίας περὶ τῆς χριστιανικῆς θρησκείας. 7) Ἐν αὐτῇ ἐξηκολούθησαν παραμένοντες καὶ οἱ μετέπειτα κατὰ σειρὰν ἐπακολουθήσαντες εἴκοσι καὶ εἷς ἐν ὅλῳ πατριάρχαι ΚΠόλεως, οἷοι: Ἰσίδωρος Β.΄ Σωφρόνιος Α΄., Ἰωάσαφ Α.΄, Μάρκος Β΄., Συμεὼν Α΄., Διονύσιος Α΄., Ραφαὴλ Α΄., Μάξιμος Γ΄ Νήφων Β.΄, Μάξιμος Δ.΄, Ἰωακείμ Α.΄, Παχώμιος Α.΄, Θεόληπτος Α.΄, Ἱερεμίας Α.΄, Ἰωαννίκιος Α.΄, Διονύσιος Β.΄, Ἰωάσαφ Β΄, Μητροφάνης Γ.΄, Ἱερεμίας Β.΄, Παχώμιος Β.΄, καὶ Θεόληπτος Β.΄, ψηφισθείς **«ἐν τῷ πατριαρχικῷ θείῳ ναῷ τῆς Παμμακαρίστου Θεοτόκου** καὶ Ἀειπαρθένου Μαρίας τῆς Δεσποίνης καὶ τροφοῦ πάντων ἡμῶν.... **κατὰ τὸ ζ ᾿η γ** (= 1585) **Φεβρουαρίου κζ.**΄, ἡμέρα Σαββάτῳ, α΄. τῶν ἁγίων νηστειῶν, ἰνδ. ιγ.΄ » 8) Τὸ **ὑπόμνημα** τῆς ἐκλογῆς τοῦ Θεολήπτου Β΄. εἶνε καὶ τὸ μόνον σωζόμενον τοιοῦτον πατριαρχικῆς ἐκλογῆς κατὰ τὸ ἀπὸ Γενναδίου Β΄. μέχρις αὐτοῦ χρονικὸν διάστημα, ὄχι ὅμως καὶ τὸ τελευταῖον γινόμενον διότι ὑποτίθεται βασίμως ὅτι ἡ κατὰ τὸ **ἑπόμενον** ἔτοςγενομένη **ὑπομνηματιστικὴ** ἐκκλ/ικὴ πρᾶξις, ἡ μετακαλοῦσα τὸ γ΄. εἰς τὸν οἰκουμενικὸν θρόνον ἐκ τῆς ἐν Ρόδῳ ἐξορίας αὐτοῦ τὸν μήπω ἄλλως τε παραιτηθέντα Ἱερεμίαν Β΄., συνετελέσθη ὡσαύτως ἐν τῇ αὐτῇ ἱ. μονῇ τῆς Παμμακαρίστου.

† Ο ΣΑΡΔΕΩΝ ΓΕΡΜΑΝΟΣ

(συνεχίζεται)

---

7) Ἡ ἐπίσκεψις τοῦ σουλτάνου ἐγένετο διαρκοῦντος τοῦ 1455, ἐπαναληφθεῖσα κατά τινας καὶ **δευτέραν** καὶ **τρίτην** φοράν, ὡς συνάγεται κατ᾽ αὐτοὺς ἐκ τῶν λόγων τοῦ Γενναδίου: « ἀποδεδώκαμεν ποτὲ τοῖς ὑμετέροις σοφοῖς **ἐνώπιον τοῦ μεγίστου κρατοῦντος** ζητήσασιν **οὐδ᾽ ἅπαξ ἀλλὰ καὶ τρίς** ». Περὶ τῶν κατὰ τὰς συναντήσειςταύτας ὅρα: Γενναδίου τοῦ Σχολαρίου ἅπαντα τὰ εὑρισκόμενα ἔκδ. Maison de la Bonne Presse, Paris. 1930. τόμ. III΄ σ. XXIX καὶ τόμ. VIII΄. σ. 29 ἐν τῷ τέλει. — Σώζεται εἰκὼν παριστῶσα τὸν Πορθητὴν συνδιαλεγόμενον μετὰ τοῦ Γενναδίου ἐν τῇ μονῇ τῆς Παμμακαρίστου. Ἡ εἰκὼν αὕτη φέρεται ἔργον τοῦ Ἰταλοῦ ζωγράφου Gentile Bellini. Ἀντίγραφον πιστὸν 1. 60 X 0.90 ὕψος εὕρηται ἐν τῷ Μεγάλῳ Συνοδικῷ (**Νέος Ποιμὴν** θεολογ. περιοδικὸν ἐν ΚΠόλει ἔτος Α΄. (1919) σ. 81 ἑξ.).

8) **Μ. Σάρδεων Γερμανοῦ** συμβολὴ εἰς τοὺς πατρ. καταλόγους ΚΠόλεως. Μέρος Α΄. ΚΠολις. 1935 81 — 68. 85 — 87. 193 — 19. — **Μ. Γεδεὼν** Πατρ. Πίν. ὡς ἀνωτ. σ. 471 — 531. — Κατάλογος ἱστορικὸς Ἐπισκόπων καὶ πατριαρχῶν ΚΠόλεως ὑπὸ **Ζαχ. Μαθᾶ** ἔκδ. 1837 σ. 155 — 183.

ΚΑΝΟΝΕΣ ΚΑΙ ΟΔΗΓΙΑΙ ΠΡΟΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΜΟΝ ΤΩΝ ΠΑΣΧΑΛΙΩΝ ΠΙΝΑΚΩΝ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

ΚΑΝΩΝ Γ'.

Δι' οὗ εὑρίσκεται ὁ ἦχος πάσης κυριακῆς τοῦ ἐνιαυτοῦ.

Ἵνα εὕρωμεν τὸν ἦχον κυριακῆς τινος τοῦ ἐνιαυτοῦ, προστίθεμεν τὰς ἀπὸ τοῦ πάσχα μέχρι τῆς κυριακῆς τῆς δοθείσης μηνολογίας συμπεριλαμβανομένας ἡμέρας, καὶ τὸ ἄθροισμα διαιροῦμεν διὰ τοῦ 7, καὶ εὑρίσκομεν ἀκέραιον πηλίκον, ὅπερ διαιροῦμεν διὰ τοῦ 8 καὶ λαμβάνομεν τὸ ὑπόλοιπον, ὅπερ δεικνύει τὸν ἦχον τῆς δεδομένης κυριακῆς.

Σημασία τῶν ὑπολοίπων.

1 = ἦχος α'. 2 = ἦχος β'. 3 = ἦχος γ'. 4 = ἦχος δ'.
5 = ἦχος πλ. α'. 6 = ἦχος πλ. β'. 7 = ἦχος βαρύς, 0 = ἦχος πλ. δ'.

Οὕτως, ἵνα εὕρωμεν τὸν ἦχον τῆς κυριακῆς τῆς 13 ὀκτωβρίου 1940, ἐπειδὴ τὸ ἅγιον πάσχα τοῦ ἔτους 1940 τελεῖται τῇ 28 ἀπριλίου, προστίθεμεν τὰς ἀπὸ τῆς 28 ἀπριλίου μέχρι τῆς 13 ὀκτωβρίου, συμπεριλαμβανομένας ἡμέρας, καὶ εὑρίσκομεν ἄθροισμα·

ἀπρ.		μαΐ.		ἰουν.		ἰουλ.		αὐγ.		σεπτ.		ὀκτ.		ἄθρ.
2	+	31	+	30	+	31	+	31	+	30	+	13	=	168

Διαιροῦντες τὸ ἄθροισμα 168 διὰ τοῦ 7 εὑρίσκομεν ἀκέραιον πηλίκον 24, ὅπερ διαιροῦντες διὰ τοῦ 8 εὑρίσκομεν ὑπόλοιπον 0, ὅπερ δεικνύει ὅτι ὁ ἦχος τῆς κυριακῆς τῆς 13 ὀκτωβρίου 1940 ἐστὶ **πλ. δ'**.

Ὡσαύτως, ἵνα εὕρωμεν τὸν ἦχον τῆς κυριακῆς τῆς 10 μαρτίου 1946, ἐπειδὴ τὸ ἅγιον πάσχα τοῦ ἔτους 1945 τελεῖται τῇ 6 μαΐου, προστίθεμεν τὰς ἀπὸ 6 μαΐου 1945 μέχρι τῆς 10 μαρτίου 1946 συμπεριλαμβανομένας ἡμέρας καὶ εὑρίσκομεν ἄθροισμα·

μαΐ.		ἰουν.		ἰουλ.		αὐγ.		σεπτ.		ὀκτ		νοεμ.		δεκ.		ἰαν.		φεβρ.		μαρ.		ἄθρ.
25	+	30	+	31	+	31	+	30	+	31	+	30	+	31	+	31	+	28	+	10	=	308

Διαιροῦντες τὸ ἄθροισμα 308 διὰ τοῦ 7, εὑρίσκομεν ἀκέραιον πηλίκον 44, ὅπερ διαιροῦντες διὰ τοῦ 8, εὑρίσκομεν ὑπόλοιπον 4, ὅπερ δεικνύει ὅτι ὁ ἦχος τῆς κυριακῆς τῆς 10 μαρτίου 1946 ἐστι **δ'**.

***Σημ.** Οἱ ἦχοι τῶν κυριακῶν τῶν μηνῶν ἰανουαρίου, φεβρουαρίου, μαρτίου καὶ ἀπριλίου μέχρι τῆς Ε'. κυριακῆς τῶν νηστειῶν ἐξαρτῶνται ἐκ τοῦ πάσχα τοῦ προηγουμένου ἔτους.*

ΚΑΝΩΝ Δ΄.

Δι' οὗ εὑρίσκομεν τὸ ἑωθινὸν εὐαγγέλιον πάσης κυριακῆς τοῦ ἐνιαυτοῦ.

Ἵνα εὕρωμεν τὸ ἑωθινὸν εὐαγγέλιον κυριακῆς τινος τοῦ ἐνιαυτοῦ, προστίθεμεν τὰς ἀπὸ τῆς κυριακῆς τοῦ πάσχα μέχρι τῆς κυριακῆς τῆς δοθείσης μηνολογίας συμπεριλαμβανομένας ἡμέρας, καὶ ἀπὸ τοῦ ἀθροίσματος αὐτῶν ἀφαιροῦμεν 49 ἡμέρας (= 7 ἑβδομάδες), καὶ τὴν διαφορὰν διαιροῦμεν διὰ τοῦ 7, καὶ εὑρίσκομεν ἀκέραιον πηλίκον, ὅπερ διαιροῦντες διὰ τοῦ 11, λαμβάνομεν τὸ ὑπόλοιπον, ὅπερ δεικνύει τὸ ἑωθινὸν εὐαγγέλιον τῆς κυριακῆς τῆς δοθείσης μηνολογίας.

Σημασία τῶν ὑπολοίπων.

1 = α′. 2 = β′. 3 = γ′.... 9 = θ′. 10 = ι.′ 0 = ια′ ἑωθινόν.

Οὕτως, ἵνα εὕρωμεν τὸ ἑωθινὸν εὐαγγέλιον τῆς κυριακῆς τῆς 29 νοεμβρίου τοῦ ἔτους 1942, ἐπειδὴ τὸ ἅγιον πάσχα τοῦ ἔτους 1942 τελεῖται τῇ 5 ἀπριλίου, προστίθεμεν τὰς ἀπὸ 5 ἀπριλίου μέχρι τῆς 29 νοεμβρίου συμπεριλαμβανομένας ἡμέρας καὶ εὑρίσκομεν ἄθροισμα·

ἀπρ.	μαΐ.	ἰουν.	ἰουλ.	αὐγ.	σεπτ.	ὀκτ.	νοεμ.	ἄθρ.
25 +	31 +	30 +	31 +	31 +	30 +	31 +	29 =	238.

Ἀπὸ τοῦ ἀθροίσματος 238 ἀφαιροῦμεν 49, καὶ εὑρίσκομεν διαφοράν·

$$238 - 49 = 189.$$

Διαιροῦμεν τὸ 189 διὰ τοῦ 7, καὶ εὑρίσκομεν ἀκέραιον πηλίκον 27, ὅπερ διαιροῦντες διὰ τοῦ 11, εὑρίσκομεν ὑπόλοιπον 5, ὅπερ δεικνύει ὅτι τὸ ἑωθινὸν εὐαγγέλιον τῆς κυριακῆς τῆς 29 νοεμβρίου 1942, ἐστὶ ε΄.

Ὡσαύτως, ἵνα εὕρωμεν τὸ ἑωθινὸν εὐαγγέλιον τῆς κυριακῆς τῆς 25 ἰανουαρίου 1953, ἐπειδὴ τὸ ἅγιον πάσχα τοῦ ἔτους 1952 τελεῖται τῇ 20 ἀπριλίου, προστίθεμεν τὰς ἀπὸ 20 ἀπριλίου 1952 μέχρι τῆς 25 ἰανουαρίου 1953 συμπεριλαμβανομένας ἡμέρας καὶ εὑρίσκομεν ἄθροισμα·

ἀπρ.	μαΐ.	ἰουν.	ἰουλ.	αὐγ.	σεπτ.	ὀκτ.	νοεμ.	δεκεμ.	ἰαν.	ἄθρ.
10 +	31 +	30 +	31 +	31 +	30 +	31 +	30 +	31 +	25 =	280

Ἀπὸ τοῦ ἀθροίσματος 280 ἀφαιροῦμεν 49, καὶ εὑρίσκομεν διαφοράν·

$$280 - 49 = 231.$$

Διαιροῦντες τὸ 231 διὰ τοῦ 7, εὑρίσκομεν ἀκέραιον πηλίκον 33, ὅπερ διαιροῦντες διὰ τοῦ 11, εὑρίσκομεν ὑπόλοιπον 0, ὅπερ δεικνύει ὅτι τὸ ἑωθινὸν εὐαγγέλιον τῆς κυριακῆς τῆς 25 Ἰανουαρίου 1953 ἐστὶν *ια΄*.

Σημ. Ὅπως οἱ ἦχοι, οὕτω καὶ τὰ ἑωθινὰ εὐαγγέλια τῶν κυριακῶν τῶν μηνῶν ἰανουαρίου, φεβρουαρίου, μαρτίου καὶ ἀπριλίου μέχρι τῆς Ε΄. κυριακῆς τῶν νηστειῶν, ἐξαρτῶνται ἐκ τοῦ πάσχα τοῦ προηγουμένου ἔτους.

ΚΑΝΩΝ Ε.

Δι' οὗ εὑρίσκεται ὁ ἀπόστολος πάσης κυριακῆς τοῦ ἐνιαυτοῦ.

Ἵνα εὕρωμεν τὸν ἀπόστολον κυριακῆς τινος τοῦ ἐνιαυτοῦ, προστίθεμεν τὰς ἀπὸ τοῦ πάσχα μέχρι τῆς κυριακῆς τῆς δοθείσης μηνολογίας συμπεριλαμβανομένας ἡμέρας, καὶ ἀπὸ τοῦ ἀθροίσματος αὐτῶν ἀφαιροῦμεν 49 ἡμέρας, καὶ τὴν προκύπτουσαν διαφορὰν διαιροῦμεν διὰ τοῦ 7, καὶ εὑρίσκομεν ἀκέραιον πηλίκον, ὅπερ δεικνύει τὸν ἀριθμὸν τῆς κυριακῆς, ἧς ζητεῖται ὁ ἀπόστολος.

Οὕτως, ἵνα εὕρωμεν τὸν ἀπόστολον τῆς κυριακῆς τῆς 10 δεκεμβρίου τοῦ ἔτους 1950, ἐπειδὴ τὸ ἅγιον πάσχα τοῦ ἔτους 1950, τελεῖται τῇ 9 Ἀπριλίου, προστίθεμεν τὰς ἀπὸ 9 Ἀπριλίου μέχρι 10 Δεκεμβρίου συμπερεριλαμβανομένας ἡμέρας, καὶ εὑρίσκομεν ἄρθροισμα.

ἀπρ.	μαΐ.	ἰουν.	ἰουλ.	αὐγ.	σεπτ.	ὀκτ.	νοεμ.	δεκ.	ἄθρ.

$$21 + 31 + 30 + 31 + 31 + 30 + 31 + 30 + 10 = 245$$

Ἀπὸ τοῦ ἀθροίσματος 245 ἀφαιροῦμεν 49, καὶ εὑρίσκομεν διαφοράν.

$$245 - 49 = 196$$

Διαιροῦντες τὸ 196 διὰ τοῦ 7 εὑρίσκομεν ἀκέραιον πηλίκον 28, ὅπερ δεικνύει ὅτι ἀπόστολος τῆς κυριακῆς τῆς 10 δεκεμβρίου 1950 ἐστὶν ὁ ἀπόστολος τῆς ***κη'***. κυριακῆς ἐκ τῶν ἐπιστολῶν τοῦ Παύλου.

Ὡσαύτως, ἵνα εὕρωμεν τὸν ἀπόστολον τῆς κυριακῆς τῆς 13 δεκεμβρίου 1983, ἐπειδὴ τὸ ἅγιον πάσχα τοῦ ἔτους 1983 τελεῖται τῇ 8 μαΐου, προστίθεμεν τὰς ἀπὸ 8 μαΐου μέχρι τῆς 13 νοεμβρίου συμπεριλαμβανομένας ἡμέρας, καὶ εὑρίσκομεν ἄθροισμα·

μαΐ.	ἰουν.	ἰουλ.	αὐγ.	σεπτ	ὀκτ.	νοεμ.	ἄθρ.

$$23 + 30 + 31 + 31 + 30 + 31 + 13 = 189.$$

Ἀπὸ τοῦ ἀθροίσματος 189 ἀφαιροῦμεν 49, καὶ εὑρίσκομεν διαφορὰν

$$198 - 40 = 140$$

Διαιροῦντες τὸ 140 διὰ τοῦ 7, εὑρίσκομεν ἀκέραιον πηλίκον 20, ὅπερ δεικνύει ὅτι, ἀπόστολος τῆς κυριακῆς τῆς 13 νοεμβρίου 1983, ἐστὶν ὁ ἀπόστολος τῆς ***κ'***. κυριακῆς ἐκ τῶν ἐπιστολῶν τοῦ Παύλου.

Σημ. Ἡ οὕτως εὑρισκολένη κυριακὴ τοῦ ἀποστόλου ἐστὶ καὶ κυριακὴ τοῦ κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγελίου ἀπὸ τῆς κυριακῆς τῶν ἁγίων πάντων μέχρι τῆς κυριακῆς πρὸ τῆς Ὑψώσεως.

Οὕτως ἵνα εὕρωμεν τὸ εὐαγγέλιον τῆς λειτουργίας τῆς κυριακῆς τῆς 30 Αὐγούστου τοῦ ἔτους 1953, ἐπειδὴ τὸ ἅγιον πάσχα τοῦ ἔτους 1953, τελεῖται τῇ 5 ἀπριλίου, προστίθεμεν τὰς ἀπὸ 5 ἀπριλίου μέχρι τῆς 30 Αὐγούστου συμπεριλαμβανομένας ἡμέρας καὶ εὑρίσκομεν ἄθροισμα·

ἀπρ. μαΐ. ἰούν. ἰουλ. αὐγ. ἄθρ.
25 + 31 + 30 + 31 + 30 = 147

Ἀπὸ τοῦ ἀθροίσματος 147 ἀφαιροῦμεν 49, καὶ εὑρίσκομεν διαφοράν·

$$147 - 49 = 98$$

Διαιροῦντες το 98 διὰ τοῦ 7, εὑρίσκομεν ἀκέραιον πηλίκον 14, ὅπερ δεικνύει ὅτι εὐαγγέλιον τῆς λειτουργίας τῆς κυριακῆς τῆς 30 αὐγούστου 1953, ἐστὶ τὸ εὐαγγέλιον τῆς *ιδ'*. κυριακῆς τοῦ Ματθαίου.

ΚΑΝΩΝ ΣΤ.'

Δι' οὗ εὑρίσκεται ἡ μηνολογία τοῦ Τριῳδίου.

Ἵνα εὕρωμεν τὴν μηνολογίαν, καθ' ἣν ἄρχεται τὸ Τριῴδιον, προστίθεμεν τὰς ἀπὸ 1 ἰανουαρίου μέχρι τῆς κυριακῆς τοῦ πάσχα συμπεριλαμβανομένας ἡμέρας, καὶ ἀπὸ τοῦ ἀθροίσματος αὐτῶν ἀφαιροῦμεν 70 ἡμέρας (= 10 ἑβδομάδες), καὶ ἡ διαφορά, ἣν εὑρίσκομεν, δεικνύει τὴν μηνολογίαν, καθ' ἣν ἄρχεται τὸ Τριῴδιον.

Οὕτως, ἵνα εὕρωμεν τὴν μηνολογίαν, καθ' ἣν ἄρχεται τὸ Τριῴδιον τοῦ ἔτους 1940, ἐπειδὴ τὸ ἅγιον πάσχα τοῦ ἔτους 1940 τελεῖται τῇ 28 ἀπριλίου, προστίθεμεν τὰς ἀπὸ 1 ἰανουαρίου μέχρι τῆς 28 ἀπριλίου 1940 συμπεριλαμβανομένας ἡμέρας καὶ εὑρίσκομεν ἄθροισμα·

ἰαν. φεβρ. μαρτ. ἀπρ. ἀθρ
31 + 29 + 31 + 28 = 119.

Ἀπὸ τοῦ ἀθροίσματος 119 ἀφαιροῦμεν 70, καὶ εὑρίσκομεν διαφοράν·

$$119 - 70 = 49$$

ἥτις δεικνύει ὅτι τὸ Τριῴδιον τοῦ ἔτους 1940 ἄρχεται τῇ 49 ἰανουαρίου, δηλ. τῇ 49 — 31 = 18 φεβρουαρίου.

Ὡσαύτως, ἵνα εὕρωμεν τὴν μηνολογίαν, καθ' ἣν ἄρχεται τὸ Τριῴδιον τοῦ ἔτους 1983, ἐπειδὴ τὸ ἅγιον πάσχα τοῦ ἔτους 1983 τελεῖται τῇ 8 μαΐου, προστίθεμεν τὰς ἀπὸ 1 ἰανουαρίου μέχρι τῆς 8 μαΐου 1983 συμπεριλαμβανομένας ἡμέρας, καὶ εὑρίσκομεν ἄθροισμα·

ἰαν. φεβρ. μαρτ. ἀπρ. μαΐ.
31 + 28 + 31 + 30 + 8 = 128

Ἀπὸ τοῦ ἀθροίσματος 128 ἀφαιροῦμεν 70, καὶ εὑρίσκομεν διαφοράν·

$$128 - 70 = 58$$

ἥτις δεικνύει ὅτι τὸ τριῴδιον τοῦ ἔτους 1983 ἄρχεται τῇ 58 ἰανουαρίου, δηλαδὴ τῇ 58 — 31 = 27 φεβρουαρίου.

ΚΑΝΩΝ Ζ.΄

Δι' εὑρίσκονται αἱ ἡμέραι τῆς κρεωφαγίας.

Ἵνα εὕρωμεν τὰς ἡμέρας τῆς κρεωφαγίας, προστίθεμεν τὰς ἀπὸ 1 ἰανουαρίου μέχρι τῆς κυριακῆς τοῦ πάσχα συμπεριλαμβανομένας ἡμέρας, καὶ ἀπὸ τοῦ ἀθροίσματος αὐτῶν ἀφαιροῦμεν 49 ἡμέρας (= 7 ἑβδομάδες), καὶ ἡ διαφορά, ἣν εὑρίσκομεν δεικνύει τὰς ἡμέρας τῆς κρεωφαγίας.

Οὕτως, ἵνα εὕρωμεν τὰς ἡμέρας τῆς κρεωφαγίας τοῦ ἔτους 1983, ἐπειδὴ τὸ ἅγιον πάσχα τοῦ ἔτους 1983 τελεῖται τῇ 8 μαΐου, προστίθεμεν ἀπὸ τὰς 1 ἰανουαρίου μέχρι τῆς 8 μαΐου συμπεριλαμβανομένας ἡμέρας, καὶ εὑρίσκομεν ἄθροισμα·

ἰαν. φεβρ. μαρ. ἀπρ. μαΐ·
31 + 28 + 31 + 30 + 8 = 128

Ἀπὸ τοῦ ἀθροίσματος 128 ἀφαιροῦμεν 49, καὶ εὑρίσκομεν διαφοράν·

$$128 - 49 = 79$$

ἥτις δεικνύει ὅτι κατὰ τὸ ἔτος 1983 θὰ ἔχωμεν 79 ἡμέρας κρεωφαγίας.

ΚΑΝΩΝ Η.΄

Δι' οὗ εὑρίσκεται ἡ μηνολογία τῆς ἀπόκρεω.

Ἵνα εὕρωμεν τὴν μηνολογίαν τῆς ἀπόκρεω, προστίθεμεν τὰς ἀπὸ 1 ἰανουαρίου μέχρι τῆς κυριακῆς τοῦ πάσχα συμπεριλαμβανομένας ἡμέρας, καὶ ἀπὸ τοῦ ἀθροίσματος αὐτῶν ἀφαιροῦμεν 56 ἡμέρας (=8 ἑβδομάδες), καὶ ἡ διαφορά, ἣν εὑρίσκομεν, δεικνύει τὴν μηνολογίαν τῆς ἀπόκρεω.

Οὕτως, ἵνα εὕρωμεν τὴν μηνολογίαν τῆς ἀπόκρεω τοῦ ἔτους 1952, ἐπειδὴ τὸ ἅγιον πάσχα τοῦ ἔτους 1952 τελεῖται τῇ 20 ἀπριλίου, προστίθεμεν τὰς ἀπὸ 1 ἰανουαρίου μέχρι τῆς 20 ἀπριλίου συμπεριλαμβανομένας ἡμέρας, καὶ εὑρίσκομεν ἄθροισμα·

ἰαν. φεβρ. μάρ. ἀπρ. ἄθρ.
31 + 29 + 31 + 20 = 111

Ἀπὸ τοῦ ἀθροίσματος 111 ἀφαιροῦντες 56, εὑρίσκομεν διαφοράν·

$$111 - 56 = 55$$

ἥτις δεικνύει ὅτι ἡ ἀπόκρεως τοῦ ἔτους 1952 γίνεται τῇ 55 ἰανουαρίου, δηλαδὴ τῇ 55 — 31 = 24 φεβρουαρίου.

ΚΑΝΩΝ Θ.΄

Δι' οὗ εὑρίσκονται αἱ ἡμέραι τῆς νηστείας τῶν ἁγ. ἀποστόλων.

Ἵνα εὕρωμεν τὰς ἡμέρας τῆς νηστείας τῶν ἁγίων ἀποστόλων, προστίθεμεν τὰς ἀπὸ τῆς κυριακῆς τοῦ πάσχα μέχρι τῆς 28 ἰουνίου συμπεριλαμβανομένας ἡμέρας, καὶ ἀπὸ τοῦ ἀθροίσματος αὐτῶν ἀφαιροῦμεν 56 ἡμέρας (= 8 ἑβδομάδες), καὶ ἡ διαφορά, ἣν εὑρίσκομεν, δεικνύει τὰς ἡμέρας τῆς νηστείας τῶν ἁγίων ἀποστόλων.

Οὕτως, ἵνα εὕρωμεν τὰς ἡμέρας τῆς νηστείας τῶν ἁγίων ἀποστόλων τοῦ ἔτους 1942, ἐπειδὴ τὸ ἅγιον πάσχα τοῦ ἔτους 1942 τελεῖται τῇ 5 ἀπριλίου, προστίθεμεν τὰς ἀπὸ τῆς κυριακῆς τοῦ πάσχα μέχρι τῆς 28 ἰουνίου συμπεριλαμβανομένας ἡμέρας καὶ εὑρίσκομεν ἄθροισμα·

ἀπρ. μαΐ. ἰουν.
25 + 31 + 28 = 84

Ἀπὸ τοῦ ἀθροίσματος 84 ἀφαιροῦμεν 56, καὶ εὑρίσκομεν διαφοράν·

84 — 56 = 28

ἥτις δεικνύει ὅτι τὸ ἔτος 1942 θὰ ἔχωμεν 28 ἡμέρας νηστείαν τῶν ἁγίων ἀποστόλων.

Ὡσαύτως, ἵνα εὕρωμεν τὰς ἡμέρας τὰς νηστείας τῶν ἁγίων ἀποστόλων τοῦ ἔτους 1945, ἐπειδὴ τὸ ἅγιον πάσχα τοῦ ἔτους 1945 τελεῖται τῇ 6 μαΐου, προστίθεμεν τὰς ἀπὸ τῆς κυριακῆς τοῦ πάσχα μέχρι τῆς 28 ἰουνίου συμπεριλαμβανομένας ἡμέρας καὶ εὑρίσκομεν ἄθροισμα·

μαΐ. ἰουν. ἄθρ.
25 + 28 = 53

Ἀπὸ τοῦ ἀθροίσματος 53 ἀφαιροῦμεν 56 καὶ εὑρίσκομεν διαφοράν·

53 — 56 = — 3

ἥτις δεικνύει ὅτι ἡ νηστεία τῶν ἁγίων ἀποστόλων τοῦ ἔτους 1945 θὰ ἀρχίσῃ 3 ἡμέρας μετὰ τὴν μνήμην αὐτῶν, ὅπερ ἀδύνατον.

Ὁσάκις λοιπὸν ὁ μειωτέος εὑρίσκεται ἐλάσσων τοῦ ἀφαιρετέου καὶ προκύπτει διαφορὰ ἀρνητική, οὐδεμιᾶς ἡμέρας νηστείαν θὰ ἔχωμεν. Καὶ τοῦτο θὰ συμβαίνῃ κατὰ τὸ νέον ἡμερολόγιον ὁσάκις τὸ ἅγιον πάσχα θὰ πίπτῃ τῇ 3, 4, 5, 6, 7, 8 μαΐου.

ΚΑΝΩΝ Ι.'

Δι' οὗ εὑρίσκεται ἡ μηνολογία τῆς ἀναλήψεως.

Ἵνα εὕρωμεν τὴν μηνολογίαν τῆς ἀναλήψεως, ἐὰν μὲν τὸ ἅγιον πάσχα τελῆται ἐν μηνὶ τῷ ἀπριλίῳ προστίθεμεν 9, ἐὰν δὲ τὸ ἅγιον πάσχα τελῆται ἐν μηνὶ τῷ μαΐω προστίθεμεν 8 εἰς τὴν μηνολογίαν αὐτοῦ, καὶ τὸ προκῦπτον ἄθροισμα δεικνύει τὴν ἡμερομηνίαν τοῦ μαΐου ἢ τοῦ ἰουνίου, καθ' ἣν πίπτει ἡ πέμπτη τῆς ἀναλήψεως.

Οὕτως, ἐὰν τὸ ἅγιον πάσχα τελῆται τῇ 4 ἀπριλίου, ἡ πέμπτη τῆς ἀναλήψεως πίπτει τῇ

4 + 9 = 13 μαΐου

Ἐὰν τὸ ἅγιον πάσχα τελῆται τῇ 8 μαΐου, ἡ πέμπτη τῆς ἀναλήψεως πίπτει τῇ

8 + 8 = 16 ἰουνίου

Σημ. α'). Προστιθέντες 10 εἰς τὴν μηνολογιαν τῆς ἀναλήψεως, εὑρίσκομεν τὴν μηνολογίαν τῆς ἁγίας πεντηκοστῆς.

Ἀνάληψις 13 μαΐου, ἡ πεντηκοστὴ 13 + 10 = 23 μαΐου.

Ἀνάληψις 16 ἰουνίου, ἡ πεντηκοστὴ 16 + 10 = 26 ἰουνίου.

Σημ. β'). Προστιθέντες 17 εἰς τὴν μηνολογίαν τῆς ἀναλήψεως, εὑρίσκομεν τὴν μηνολογίαν τῆς κυριακῆς τῶν ἁγίων πάντων.

Ἡ ἀνάληψις 19 μαΐου κυρ. ἁγίων πάντων 19 + 17 = 36 μαΐου

ἢ κυρ. ἁγίων πάντων = 36 — 31 = 5 ἰουνίου.

ΚΑΝΩΝ ΙΑ.'

Δι' οὗ εὑρίσκεται ἡ ἑβδομὰς καὶ ἡ ἡμέρα τοῦ Εὐαγγελισμοῦ.

Ἵνα εὕρωμεν τὴν ἑβδομάδα καὶ τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν πίπτει ἡ ἑορτὴ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, προστίθεμεν τὰς ἀπὸ τῆς 25 μαρτίου μέχρι τῆς κυριακῆς τοῦ πάσχα συμπεριλαμβανομένας ἡμέρας, καὶ τὸ ἄθροισμα αὐτῶν διαιροῦμεν διὰ τοῦ 7, καὶ τὸ μὲν πηλίκον ἀφαιροῦμεν ἀπὸ 7, καὶ ἡ διαφορά, ἣν εὑρίσκομεν δεικνύει τὸν ἀριθμὸν τῆς ἑβδομάδος· τὸ δὲ ὑπόλοιπον ἀφαιροῦμεν ἀπο 8, καὶ ἡ διαφορά, ἣν εὑρίσκομεν, δηλοῖ τὸ ὄνομα τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν πίπτει ἡ ἑορτὴ τοῦ εὐ εὐαγγελισμοῦ.

Οὕτως, ἵνα εὕρωμεν τὴν ἑβδομάδα καὶ τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν πίπτει ἡ ἑορτὴ τοῦ εὐαγγελισμοῦ τοῦ ἔτους 1942, ἐπειδὴ τὸ ἅγιον πάσχα τοῦ ἔτους 1942, τελεῖται τῇ 5 ἀπριλίου, προστίθεμεν τὰς ἀπὸ τῆς 25 μαρτίου μέχρι τῆς 5 ἀπριλίου συμπεριλαμβανομένας ἡμέρας, καὶ εὑρίσκομεν ἄθροισμα.

μαρ. ἀπρ. ἄθρ.

6 + 5 = 11

Διαιροῦντες τὸ 11 διὰ τοῦ 7, εὑρίσκομεν πηλίκον μὲν 1, ὑπόλοιπον δὲ 4. Ἀφαιροῦντες μὲν τὸ πηλίκον 1 ἀπὸ 7, εὑρίσκομεν διαφοράν·

7 — 1 = 6 = ϛ'. ἑβδομὰς

Ἀφαιροῦντες δὲ τὸ ὑπόλοιπον 4 ἀπὸ 8, εὑρίσκομεν διαφοράν·

8 — 4 = 4 = δ'. = τετάρτη.

Ἡ ἑορτὴ λοιπὸν τοῦ θείου εὐαγγελισμοῦ τοῦ ἔτους 1942 πίπτει τῇ δ'. τῆς ϛ'. ἑβδομάδος τῶν νηστειῶν.

(συνεχίζεται)

† Ο ΛΕΥΚΗΣ ΠΑΓΚΡΑΤΙΟΣ

ΕΠΗ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ

Γρηγόριος ὁ Ναζιανζηνὸς ἔγραψεν ἔπη πρὸς ὠφέλειαν τῶν πιστῶν καὶ πρὸς ἰδίαν αὐτοῦ εὐχαρίστησιν. Ἀπησχόλει ἑαυτὸν κρατῶν ἀεικίνητον κάλαμον ὀξυγράφου μελετητοῦ τῶν Γραφῶν, τῶν κλασικῶν συγγραφέων, τῶν πραγμάτων τοῦ κόσμου, τῆς ἀνθρωπίνης ψυχοσυνθέσεως, τῶν ἀτομικῶν του μετεωρισμῶν καὶ πόνων καὶ αἰσθημάτων καὶ σκέψεων. Εἰς ἀντιπερισπασμὸν τῆς πεζῆς ζωῆς ἔγραφεν ἔπη ἔμμετρα καὶ κατὰ βάθος εἶχεν ὡς στόχον τὴν διδασκαλίαν καὶ τὴν ἠθικὴν ἐνίσχυσιν τῶν ἀσθενούντων τῇ διανοίᾳ καὶ τῇ πίστει. Ἐξυψώνει τὸν ἀναγνώστην του. Τὸν κάμνει νὰ σκέπτεται, νὰ ἐλπίζῃ, νὰ μὴ ἀπελπίζῃ ποτέ, νὰ πιστεύῃ, νὰ αἰσθάνεται, νὰ ζῇ ! Καὶ ὅταν εἰς τὰ ἔπη του θρηνῇ, θρηνεῖ ὡς φιλόσοφος χριστιανός. Φιλοσοφεῖ. Ἡ φιλοσοφία του πολλάκις εἶναι θρῆνος διὰ τὴν ζωὴν αὐτήν, ὅπου δὲν ὑπάρχει τίποτε τὸ σταθερὸν καὶ εὐχάριστον, ὅπου τὸ ψεῦδος, τὸ μυριόμορφον ψεῦδος ζητεῖ νὰ καταπνίξῃ τὴν ἀλήθειαν, ἡ ὁποία μίαν μόνον ἔχει μορφήν. Ἡ ζωὴ εἶναι καὶ αὐτὴ ψεῦδος, διότι ζῶμεν διὰ νὰ ἀποθάνωμεν, ζῶμεν χωρὶς νὰ ζῶμεν· διότι παρὸν δὲν ὑπάρχει παρὰ μόνον ὡς διαρκὴς καὶ ἄστατος ἐναλλαγὴ τῶν στιγμῶν τοῦ βίου, τὸ παρελθὸν ἐπέρασεν ἀνεπιστρεπτεὶ καὶ τὸ μέλλον εἶναι ἄγνωστον ποῦ καὶ πότε καὶ πῶς θὰ τελειώσῃ.

Τὰ ἔπη τοῦ Ναζιανζηνοῦ εἶναι 408 καὶ περιλαμβάνονται εἰς 18 χιλιάδας στίχων. Τὰ 38 εἶναι δογματικά, 40 ἠθικά, 107 ἱστορικά, 129 ἐπιτάφια καὶ 94 ἐπιγράμματα. Ὁ βιογράφος αὐτοῦ Γρηγόριος πρεσβύτερος (Migne 35 σελ. 265) γράφει ὅτι «ἐχρήσατο ἡρωικοῖς τε καὶ ἰαμβικοῖς καὶ ἐλεγείοις καὶ τριμέτροις καὶ ἑτέροις πολλοῖς... χαρακτῆρσι τε τραγῳδίας καὶ κωμῳδίας καὶ ἁπάσης συγγραφικῆς ἰδέας (=λογοτεχνικοῦ εἴδους) ὀλίγου δεῖν πᾶν εἶδος παιδεύσεως τοῖς ἰδίοις λόγοις ἀπετυπώσατο θεοσε-

βῶς ὁμιλῶν, τὴν ἀρετὴν ἐπαινῶν, ψυχὰς καθαίρων.» Τὰ πλεῖστα τῶν ἐπῶν ἐγράφησαν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη τῆς ζωῆς του, τὰ ὁποῖα ἐπέρασεν ἐν τῇ γενετείρᾳ κωμοπόλει Ἀριανζῷ. Ὅπως ὁ κύκνος ὅσον πλησιάζει τὸ τέλος τοῦ βίου ψάλλει εὐχαριστότερα, τοιουτοτρόπως καὶ Γρηγόριος ὁ Ναζιανζηνός «κύκνος ὡς γέρων» συνέθετεν ἔπη κατὰ τὴν τελευταίαν ἑξαετίαν τῆς ζωῆς του (383 — 389).

Εὐαίσθητος καρδία καὶ ποιητικὸν τάλαντον μὲ σχετικὴν μόρφωσιν ἀπαιτοῦνται διὰ νὰ ἀναδειχθῇ ὁ ποιητής. Ἀλλὰ καὶ περιστάσεις τοῦ βίου, προπάντων δὲ αἱ δυσμενεῖς, κεντοῦν τὴν ποιητικὴν διάθεσιν καὶ σὺν ἄλλοις συνετέλεσαν εἰς τὴν συγγραφὴν τῶν γρηγοριανῶν ἐπῶν. Τὰ δὲ τεχνάσματα τῶν αἱρετικῶν, ὅπως ὁ Ἄρειος καὶ Ἀπολλινάριος, οἱ ὁποῖοι διὰ ποικίλων ποιημάτων προσεπάθουν νὰ δελεάσωσι τὰς ψυχὰς τῶν ἁπλουστέρων καὶ ἀφ' ἑτέρου τὸ γνωστὸν διάταγμα τοῦ Ἰουλιανοῦ ἀπαγορεύοντος τὴν διαπαιδαγώγησιν τῆς χριστιανικῆς νεολαίας διὰ τῶν κλασικῶν ποιητῶν, ρητόρων, φιλοσόφων καὶ συγγραφέων, εἶναι οἱ ἀντικειμενικοὶ λόγοι, ποὺ ἔδωσαν ἀφορμὴν εἰς τὸν Γρηγόριον νὰ συνθέσῃ ἔπη ἔμμετρα. Ἡ γλῶσσα των εἶναι φυσικῷ τῷ λόγῳ ἀρχαϊκή, καὶ τὰ μέτρα παλαιά. Ὑπεραρχαΐζουσα ὅμως γλῶσσα καὶ ἀπηρχαιωμένα μέτρα δὲν ἑλκύουν τὸν σύγχρονον ἀναγνώστην. Ἠμποροῦν νὰ μελετηθοῦν μόνον ἀπὸ τοὺς ὀλίγους, τοὺς κλασικῶς μορφωμένους, τοὺς κατέχοντας καλῶς τὴν γλῶσσαν τοῦ Ὁμήρου, τοῦ Ἡσιόδου, τοῦ Πινδάρου, τοῦ Ἀνακρέοντος, τῆς Σαπφοῦς. Διὰ τοῦτο τὰ ποιήματα τοῦ Γρηγορίου οὐδέποτε ἔγιναν λαϊκὸν κτῆμα, διότι οὔτε συνετέθησαν διὰ τὸν ἄμοιρον κλασικῆς παιδείας ἀναγνώστην καὶ οὐδέποτε ὑπῆρξαν προσφιλὲς ἀνάγνωσμα τοῦ πολλοῦ κόσμου, διὰ τὸν ὁποῖον ἄλλως τε καὶ δὲν ἐγράφησαν. Κοσμᾶς ὁ μελῳδὸς τὸν 8ον αἰῶνα καὶ ὁ Νικήτας Δαβὶδ τὸν 9ον ἔχουν γράψει σχόλια πρὸς κατανόησιν τῶν ποιημάτων τοῦ Ναζιανζηνοῦ, τὰ ὁποῖα κεῖνται τελείως ἄγνωστα εἰς ὅλους μας, ριχμένα μέσα εἰς τὸν 37ον τόμον τοῦ Migne.

Ἔχει λεχθῇ κατὰ κόρον ὅτι ποιητικὴ φαντασία κυρίως κοσμεῖ τοὺς εἰς πεζὸν ρητορικοὺς Λόγους τοῦ Γρηγορίου καὶ ὅτι τὰ στιχουργήματα, τὰ ποιήματα, τὰ ἔμμετρα ἔπη του, στεροῦνται ποιητικοῦ κάλλους καὶ δροσερᾶς ἐκφράσεως. Ἂν ὅμως εἶναι ἀληθὲς ὅτι ὁ συγγραφεὺς αὐτῶν πάντοτε ἔχει πνεῦμα, πρέπει καὶ οἱ στίχοι νὰ εἶναι ἀναλόγως πνευματώδεις καὶ νὰ μὴ στεροῦνται ἐνδιαφέροντος. Ἐὰν ἡμεῖς δὲν εἴμεθα ἐξοικειωμένοι μὲ τὴν ἀρχαΐζουσαν γλῶσσαν καὶ τῶν παμπαλαίων μέτρων ἐὰν ἀπωλέσαμεν τὴν αἴσθησιν, τοῦτο δὲν δίδει δικαίωμα αὐστηρῶν ἐπικρίσεων καὶ δυσμενοῦς γνώμης. Ἡ ὑποκειμενικὴ κρίσις εἶναι ἀτελής, ἐσφαλμένη καὶ ἐνίοτε πολὺ ἐσφαλμένη. Ὁμοία εἶναι καὶ ἡ κρίσις μονοφώνου μουσικοῦ διὰ πρώτην φορὰν ἀκούοντος εὐρωπαϊκὴν πολύφωνον χορῳδίαν φωνῶν καὶ ὀργάνων.

Ἡ οἰκειότης καὶ τὸ ἔθος διαδραματίζουν σπουδαῖον ρόλον εἰς τὰ πράγματα τῆς αἰσθητικῆς. Ἡ ποίησις δὲ ὅπως καὶ ἡ μουσικὴ διὰ νὰ θίξῃ καὶ ἐνθουσιάσῃ πρέπει νὰ κεντήσῃ κατ' εὐθεῖαν τὴν καρδίαν. Ἀλλὰ διὰ νὰ τὸ κάμῃ, πρέπει νὰ ὁμιλήσῃ μὲ γλῶσσαν ζωντανὴν καὶ σύγχρονον, μὲ γλῶσσαν γνωστήν. Δὲν πρέπει νὰ περάσῃ καὶ νὰ σταθῇ πολὺ μέσα εἰς τὸν νοῦν τὸν ὁποῖον νὰ ἀπασχολήσῃ μὲ τὸ σημαινόμενον ἀκαταλήπτων ἐκ τοῦ προχείρου λέξεων. Ἕως ὅτου ἐννοήσῃ ὁ νοῦς τὰς λέξεις καὶ φράσεις τοῦ ποιήματος, ἡ καρδία ποὺ περιμένει ἄμεσον ἐνθουσιασμόν, ψυχραίνεται. Ὁ ζωντανὸς ἄνθρωπος γίνεται ἄγαλμα καὶ ἡ γλωσσικῶς ἀκατανόητος ποίησις δὲν θερμαίνει διότι οἱ λόγοι της πρὶν νὰ εἰσέλθουν εἰς τὴν καρδίαν περνοῦν ἀπὸ τὸ ψυγεῖον τῆς σκέψεως. Νεκρὰ ἡ ὑπεραρχαΐζουσα γλῶσσα καὶ ψυχρὰ ἡ μὲ αὐτὴν γραμμένη ποίησις.

Ἐνίοτε ὅμως χρειάζεται καὶ τὸ γλωσσικῶς ἀσυγχρόνιστον, τὸ κάπως στρυφνόν, τοῖς πολλοῖς ἀκατάληπτον καὶ τοῖς ὀλίγοις δυσκατάληπτον. Εἶναι καὶ αὐτὸ «ποίησις». Ὅπως π. χ. ὅταν ὁ Γρηγόριος θέλῃ νὰ ἐλέγξῃ ἢ μᾶλλον νὰ σατυρίσῃ πρόσωπα, ὧν τὸ ἀξίωμα δὲν ἐπιτρέπει διασυρμόν. Ἀξιώματα καὶ πρόσωπα εἶναι συνδεδεμένα καὶ εἶναι δυνατὸν καὶ πολὺ πιθανὸν διασύροντες τὰ μὲν νὰ καταρρίψωμεν τὸ κῦρος τῶν δέ. Τὸ ζήτημα εἶναι λεπτὸν καὶ ἂν ὁ ποιητὴς νομίσῃ ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ σατυρίσῃ, εἶναι καλλίτερον νὰ τὸ κάμῃ εἰς γλῶσσαν ὑπεραρχαΐζουσαν, διὰ νὰ μὴ ἐννοοῦν ὅλοι, παρὰ μόνον οἱ ἐνδιαφερόμενοι πρὸς διόρθωσιν τῶν ὁποίων καὶ τῶν ὁμοίων ὁ ποιητὴς καυτηριάζει.

Ἀλλ' οἱ καλοί τε κἀγαθοὶ συμποίμενες
προὔπεμψαν ἔνθεν ἀσμένως οἱ φίλτατοι
ὥσπερ τιν' ὄγκον ἐκ νεὼς βαρουμένης
ῥίψαντες. Ἦν γὰρ φόρτος, εὖ φρονῶν, κακοῖς.
Ἔπειτ' ἀροῦσι χεῖρας, ὡς ἁγνοί, Θεῷ
καὶ δῶρα πέμψουσ' ἐκ φρενὸς καθάρσια
καὶ λαὸν ἁγνίσουσι μυστικοῖς λόγοις
οἵ κάμ' ἔπεμψαν ἔνθεν ἐκ πονηρίας
οὐ σφόδρ' ἄκοντα. Καὶ γὰρ ἦν αἶσχος μέγα
τούτων τιν' εἶναι τῶν καπήλων πίστεως
ὧν οἱ μὲν ὄντες ἔκγονοι φορογράφων
οἱ δ' ἐκ τραπέζης τῶν τ' ἐκεῖσ' ἀγαλμάτων
οἱ δ' ἐξ ἀρότρων ἡλίῳ κεκαυμένοι
οἱ δ' ἐκ δικέλλης καὶ σμινύης πανημέρου
ἄλλοι δὲ κώπην ἢ στρατὸν λελοιπότες
ἄντλον πνέοντες ἢ τὸ σῶμ' ἐστιγμένοι....

ἄλλοι δὲ τεχνῶν ἐμπύρων τὴν ἀσβόλην...
μαστιγίαι τε καὶ μυλώνων ἄξιοι...
ἄνω τρέχουσι, κάνθαροι πρὸς οὐρανόν!

Οἱ ἀνωτέρω στίχοι τοῦ Γρηγορίου διεκτραγωδοῦν τὸ πῶς καὶ διατὶ καὶ ὑπὸ ποίων ἀπεμακρύνθη ἐκ τῆς βασιλίδος τῶν πόλεων καὶ τὸ ἐκ 836 στίχων ἔπος — τὸ ἐπιγραφόμενον «Εἰς ἑαυτὸν καὶ περὶ Ἐπισκόπων» καὶ ἐξ οὗ οἱ ἀνωτέρω καὶ κατωτέρω στίχοι — ἐνέχει σπουδαιότητα καὶ ἐνδιαφέρον ἀπὸ πολλῶν ἀπόψεων. Μαρτυρεῖ θάρρος γνώμης ἰδιάζον εἰς τὰ προνομιοῦχα πνεύματα, διδάσκει ὅτι ἡ πρόοδος δὲν ἐξυπηρετεῖται μὲ τὸ Μὴ κίνει τὸ κακὸν εὖ κείμενον, μαρτυρεῖ ὅτι τὰ πρόσωπα καὶ τὸ ἀξίωμα δὲν πρέπει νὰ τίθενται ὑπεράνω τῆς Ἐκκλησίας, ἀνοίγει πτυχὰς ὑπὸ τὰς ὁποίας καλύπτονται διάφοροι χαρακτηριστικαὶ ἀτασθαλίαι τοῦ λευϊτικοῦ βίου, καυτηριάζει, σατυρίζει, γελωτοποιεῖ, μαστιγώνει. Τινὰ τῶν γρηγοριανῶν ἐπῶν ὁμοιάζουν φωτεινὸν προβολέα τολμήσαντα νὰ φέρῃ εἰς τὸ φῶς τῆς δημοσιότητος ἀπόκρυφα σκοτεινὰ σημεῖα τῆς ἐποχῆς του, πού ἄλλως θὰ μᾶς ἦσαν ἄγνωστα. Ἀποδεικνύουν ὅτι ὁ ἄνθρωπος μένει εἰς τοὺς αἰῶνας ὁ ἴδιος, αἱ αὐταὶ κακίαι ὑπὸ τὰς αὐτὰς συνθήκας, τὰ ἴδια αἴσχη ὑπὸ τὰς ἰδίας περιστάσεις. Ἀλλὰ ἂς παρακολουθήσωμεν καὶ ἄλλα τινὰ τμήματα τοῦ ἐν λόγῳ ἔπους.

Μισῶ διδάγμαθ' οἷς ἐναντίος βίος
τὰ χρώματα αἰνῶν τοῦ τάφου, βδελύττομαι
τὴν ἔνδον ὀσμὴν τῶν σεσηπότων μελῶν.
. . . .
Δύστην' ἀπευκτὰ τοῦ βίου κυβεύματα
τὴν πίστιν ἀμφιδέξιοι, καιρῶν νόμους
οὐ Θεοῦ σέβοντες. Εὔριποι λόγων
παλιρροῦντες ἢ κλάδων μετακλίσεις
θῶπες γυναικῶν, τερπνὰ δηλητήρια
μικροῖς λέοντες τοῖς κρατοῦσι δ' αὖ κύνες
πάσης τραπέζης εὐφυεῖς ἰχνεύμονες
θύρας κρατούντων ἐκτρίβοντες, οὐ σοφῶν.
Τὸ πρὸς χάριν τιμῶντες, οὐ τὸ συμφέρον
ὡς ἂν κακῶς ποιῶσι καὶ τοὺς πλησίον.
. . . .
Βοήσομαι οὐ ψευδῆ μὲν ἥδιστα δέ.
Σκηνή τις (οἴμοι!) παίζετ' εὐπρεπεστέρα.
Νῦν τὰ προσωπεῖα, τὰ πρόσωφ' ὕστερον
αἰσχρὸν μὲν εἰπεῖν, ὡς ἔχει, φράσω δ' ὅμως.
Ταχθέντες εἶναι τοῦ καλοῦ διδάσκαλοι

κακῶν ἁπάντων ἐσμὲν ἐργαστήριον
σιγῇ βοῶντες κἂν δοκῶμεν μὴ λέγειν,
« Πρόεδρος ἡ κακία, πονείτω μηδὲ εἷς ! »
. . . .
Χθές μοι δικάζων σὺν ξίφει γυμνουμένῳ
τὸ βῆμ᾽ ἐποίεις ἔννομον ληστήριον
κλέπτων τυραννῶν καὶ προπάντων τοὺς νόμους.
Ὡς ἥμερος μοι σήμερον! Οὐδ᾽ ἐσθῆτα τις
οὕτως ἀμείβει ραδίως, ὡς σὺ τρόπον.
Χθὲς ἐν χορευταῖς ἐστρέφου θηλυδρίαις
γάμων δὲ κήρυξ ἦσθα, Λυδαῖς ἐν μέσαις
ᾠδὰς λυγίζων καὶ πότοις γαυρούμενος.
Νῦν σωφρονιστὴς παρθένων καὶ συζύγων.
Ὥς σου τὸ καλὸν ὕποπτον ἐκ τοῦ πρὶν τρόπου!
Σίμων Μάγος χθές, σήμερον Πέτρος Σίμων.
Φεῦ τοῦ τάχους ! φεῦ ἀντ᾽ ἀλώπεκος λέων !
Σὺ δ᾽ εἰπέ μοι, βέλτιστε καὶ πράκτορ φόρων
ἢ καὶ στρατοῦ τιν᾽ ἐκλελοιπὼν ἀξίαν
πόθεν πένης ὤν, εἶθ᾽ ὑπερβαλὼς Κῦρον
τὸν Μῆδον ἢ τὸν Κροῖσον, ἢ Μίδαν πόροις
πλήρη τὸν οἶκον δακρύων κεκτημένος
μετῆλθες εἰς τὸ βῆμα καὶ κρατεῖς θρόνου,
ἔπειτα πάντα συλλαβὼν ἔχεις βίᾳ
τέλος τυραννῶν καὶ Θεοῦ μυστήρια
οἷς οὐδὲ θαρρεῖν προσβλέπειν ἐχρῆν ἴσως
τοὺς μὴ λίαν πόρρωθεν ηὐτρεπισμένους ;
Μεῖνον· φανήτω· καὶ τί σοι φθονήσομεν ;

† Ο ΕΛΑΙΑΣ ΑΓΑΘΑΓΓΕΛΟΣ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ

Ἡ Ἑορτὴ τῆς Ἰνδίκτου.

Καὶ κατὰ τὸ παρὸν ἔτος μετὰ ἱερᾶς μεγαλοπρεπείας ἑωρτάσθη ἐν τοῖς Πατριαρχείοις τῇ πρώτῃ τοῦ μηνὸς ἡ ἑορτὴ τῆς Ἰνδίκτου καὶ ηὐλογήθη ἡ ἔναρξις τοῦ νέου ἐκκλησιαστικοῦ ἔτους. Κατὰ τὸν ἑσπερινόν, ὡς καὶ κατὰ τὴν θείαν λειτουργίαν, ἐχοροστάτησεν ἡ Α. Θ. Παναγιότης, συγχοροστατοῦντας κατὰ τὴν θείαν λειτουργίαν ἔχουσα τοὺς σεβ. Μητροπολίτας: Χαλκηδόνος κ. Μάξιμον, Δέρκων κ. Ἰωακείμ, Προύσης κ. Πολύκαρπον, Πριγκηπονήσων κ. Θωμᾶν, Ἡλιουπόλεως κ. Γεννάδιον, Ἴμβρου καὶ Τενέδου κ. Ἰάκωβον, Εἰρηνουπόλεως κ. Κωνσταντῖνον, Χριστουπόλεως κ. Μελέτιον, Λαοδικείας κ. Δωρόθεον, Φιλαδελφείας κ. Αἰμιλιανὸν καὶ Αἴνου κ. Γερμανόν. Κατὰ τὴν ἑορτὴν δὲν παρέστησαν οἱ σεβ. Μητροπολῖται Σάρδεων καὶ Πισιδίας κ. Γερμανός, ἀσθενῶν, καὶ Θεοδωρουπόλεως κ. Λεόντιος, εὑρισκόμενος ἐν Ἑλλάδι. Μετὰ τὴν θείαν λειτουργίαν ἐγένετο, κατὰ τὴν τάξιν, ἡ ἐν τῇ Αἰθούσῃ τοῦ Μεγάλου Συνοδικοῦ τελετὴ καθ' ἣν ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἀνέγνω τὴν νενομισμένην εὐχὴν καὶ πρᾶξιν τῆς εὐλογίας τοῦ ἀρχομένου νέου ἐνιαυτοῦ, τὴν ὁποίαν ἀκολούθως ὑπέγραψεν Αὐτὴ καὶ οἱ σεβ. Μητροπολῖται.

Ἡ ἀρξαμένη Ἰνδικτιὼν εἶνε ἡ Η'.

Πατριαρχικαὶ χοροστασίαι.

— Κατὰ τὸν παρόντα μῆνα, ἐκτὸς τῆς Πατριαρχικῆς καὶ Συνοδικῆς Χοροστασίας τῆς ἑορτῆς τῆς Ἰνδίκτου, ἡ Α.Θ. Παναγιότης ἐχοροστάτησεν ἐν τῷ πανσέπτῳ Πατριαρχικῷ Ναῷ τῇ ἑορτῇ τῆς Ὑψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ, συγχοροστατησάντων Αὐτῇ τῶν σεβ. Μητροπολιτῶν Σάρδεων καὶ Πισιδίας κ. Γερμανοῦ, Ἡλιουπόλεως καὶ Θείρων κ. Γενναδίου, Ἴμβρου καὶ Τενέδου κ. Ἰακώβου, Λαοδικείας κ. Δωροθέου καὶ Αἴνου κ. Γερμανοῦ, ὡς καὶ κατὰ τὰς Κυριακὰς τῆς 10, 17 καὶ 24 τοῦ μηνός

— Ὡσαύτως ἡ Α. Θ. Παναγιότης, εὐλαβεῖ παρακλήσει τῆς οἰκείας Ἐφοροεπιτροπῆς, μεταβᾶσα μεθ' ὅλης τῆς Πατριαρχικῆς Αὐτῆς ἀκολουθίας ἐχοροστάτησε τῇ 3ῃ τοῦ μ. ἐν τῷ ἱ. ναῷ Παναγίας Νεοχωρίου, καὶ ηὐλόγησεν ἐκ τοῦ ἐγγὺς τὴν εὐσεβῆ ἐνορίαν ταύτην. Ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἐγένετο δεκτὴ μετ' ἐκδηλώσεων βαθυτάτης εὐλαβείας καὶ σεβασμοῦ τοῦ συρρεύσαντος ἐκ τῆς ἐνορίας καὶ τῶν περιχώρων πληρώματος.

Πατριαρχικὰ συλλυπητήρια.

Ἐπὶ τῇ δολοφονίᾳ τοῦ Πρωθυπουργοῦ τῆς Ρουμανίας ἀειμνήστου Α. Καλλινέσκο ἡ Α. Θ. Παναγιότης διεβίβασε πρὸς τὴν ἔντιμον Ρουμανικὴν Κυβέρνησιν συλλυπητήρια διὰ τοῦ πανοσιολογ. Μ. Πρωτοσυγκέλλου κ. Ἀδαμαντίου μεταβάντος μετὰ τοῦ Ἄρχοντος Μ. Διερμηνέως κ. Σπ. Κωνσταντινίδου παρὰ τῷ ἐνταῦθα Γενικῷ Προξένῳ τῆς Ρουμανίας κ. Ν. Λουκασίεβιτς.

Ἡ ἔντιμος Ρουμανικὴ Κυβέρνησις ἐξέφρασεν ἰδιαιτέρας εὐχαριστίας τῇ Α. Θ. Παναγιότητι διὰ τοῦ κ. Γενικοῦ Προξένου, ἐπὶ τούτῳ ἐπισκεφθέντος Αὐτήν.

Πατριαρχικὸν Παρεκκλήσιον.

— Τῇ 9ῃ τοῦ μηνός, ἐπὶ τῇ μνήμῃ τῶν ἁγίων θεοπατόρων Ἰωακεὶμ καὶ

Ἄννης, ἐτελέσθη ἐν τῷ Πατριαρχικῷ Παρεκκλησίῳ τοῦ ἁγίου Ἀποστόλου Ἀνδρέου τοῦ Πρωτοκλήτου λειτουργία, ἧς ἐν τέλει ἀνεγνώσθη ὑπὸ τῆς Αὐτοῦ Θειοτάτης Παναγιότητος τρισάγιον ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ ἀοιδίμου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Ἰωακεὶμ τοῦ Γ'.

— Τῇ 20 τοῦ μηνός, ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ ἁγίου Μεγαλομάρτυρος Εὐσταθίου, ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἀνέγνω ἐν τῷ αὐτῷ Πατριαρχικῷ Παρεκκλησίῳ τρισάγιον ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ ἀειμνήστου Κτίτορος τοῦ Παρεκκλησίου Εὐσταθίου Εὐγενίδου.

Ὀνομαστήρια.

— Τὸν κατὰ τὸν παρόντα μῆνα ἑορτάσαντα τὴν ἑορτὴν τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ (9 τοῦ μ.) σεβ. Μητροπολίτην Δέρκων κ. Ἰωακεὶμ ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἐπεσκέφθη καὶ ηὐχήθη αὐτοπροσώπως.

— Τοῖς ἑορτάσασιν ὡσαύτως τὰ ὀνομαστήρια αὐτῶν σεβ. Μητροπολίταις: Ξάνθης κ. Ἰωακείμ, Χίου κ. Ἰωακείμ, Διδυμοτείχου κ. Ἰωακείμ, και Ἀλεξανδρουπόλεως κ. Ἰωακεὶμ (9 τοῦ μ.) ἡ Α. Θ. Παναγιότης συνεχάρη διὰ σεπτῶν Αὐτῆς γραμμάτων.

— Τῷ ἐντιμ. κ. Κυριακῷ Γκιώκᾳ, ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τῶν Πατριαρχείων, ἑορτάσαντι ὁμοίως τὰ ὀνομαστήρια αὐτοῦ, ἀπὸ μέρους τῆς Α. Θ. Παναγιότητος ἐπεσκέφθη, εὐχηθεὶς τὰ εἰκότα, ὁ πανοσιολ. Μ. Πρωτοσύγκελλος κ. Ἀδαμάντιος.

Πατριαρχικοὶ χοροί.

— Κατόπιν ζηλωτῆς καὶ τιμίας ἐπὶ ἑξήκοντα ὅλα ἔτη ἐν τῷ πανσέπτῳ Πατριαρχικῷ Ναῷ διακονίας καταληφθεὶς ὑπὸ γήρατος καὶ ἀσθενείας, κατὰ τὸν μῆνα τοῦτον ὑπέβαλεν ὁριστικὴν ἀπὸ τῆς ἐνεργοῦ ὑπηρεσίας παραίτησιν ὁ μουσικολ. Ἄρχων Πρωτοψάλτης τῆς τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας κ. Ἰάκωβος Ναυπλιώτης. Προσληφθεὶς κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς πρώτης Πατριαρχείας τοῦ ἀοιδίμου Πατριάρχου Ἰωακεὶμ τοῦ Γ' καὶ διελθὼν ὅλους τοὺς βαθμοὺς τῆς ὑπηρεσίας ἀπὸ κανονάρχου μέχρι τοῦ Πρωτοψαλτικοῦ ἀξιώματος, ἐν τῷ ὁποίῳ παρέμεινεν ἀπὸ τοῦ 1910, εἰργάσθη συνεχῶς μέχρι τῶν ἀρχῶν τοῦ παρόντος ἔτους, ὅτε διὰ λόγους ἀσθενείας ζητήσας ἔλαβεν ἑξάμηνον ἀναρρωτικὴν ἄδειαν μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ὁποίας καὶ ὑπέβαλε τὴν ὁριστικὴν παραίτησιν.

Ἐπὶ τῇ ἀποχωρήσει τῆς αὐτοῦ μουσικολογιότητος, ἡ Α. Θ. Παναγιότης εἰς ἔνδειξιν τῆς πρὸς αὐτὸν ἐξιδιασμένης Αὐτῆς ἐκτιμήσεως καὶ εἰς ἐπιβράβευσιν τῆς διακονίας αὐτοῦ ὠνόμασεν αὐτὸν ἐν συνεδρίᾳ τῆς Ἁγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου **Ἐπίτιμον Πρωτοψάλτην τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας**, δι' ἀπολυθέντος δὲ σεπτοῦ Αὐτῆς πιττακίου ἐξέφρασε τῇ αὐτοῦ μουσικολογιότητι, ἐξ ἀποφάσεως συνοδικῆς, «τὴν ἰδιαιτέραν εὐαρέσκειαν καὶ τὸν ἔπαινον τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας διὰ τὸ δόκιμον καὶ ἔξέχον τῆς ἑξηκονταετοῦς καὶ χρηστῆς ἐν τῷ ἱερῷ κέντρῳ διακονίας αὐτῆς καὶ διὰ τὴν καταβληθεῖσαν ὑπ' αὐτῆς πάντοτε ἐπιμελῆ προσπάθειαν πρὸς τὴν ἀκριβῆ καὶ πιστὴν τήρησιν τοῦ ὑπὸ τῶν διδασκάλων καὶ προκατόχων αὐτῆς ἐν τῇ Πρωτοψαλτίᾳ παραδοθέντος ἀρχαιοπρεποῦς ὕφους ἐν τῇ ἐκτελέσει τῶν ψαλλομένων ᾀσμάτων τῆς ἐκκλησιαστικῆς ὑμνῳδίας, ὡς καὶ διὰ τὴν καθόλου ἱεροπρεπῆ αὐτῆς ἐν πειθαρχίᾳ καὶ ἀφοσιώσει πρὸς τὴν Μητέρα Ἐκκλησίαν ἀναστροφήν.»

— Εἰς τὴν οὕτω χηρεύσασαν θέσιν τοῦ Πρωτοψάλτου ἡ Α. Θ. Παναγιότης προήγαγε τὸν τέως Ἄρχοντα Λαμπαδάριον καὶ ἀπὸ ἑξαμήνου Τοποτηρητὴν τῆς Πρωτοψαλτίας μουσικολογ. κ. Κωνσταντῖνον Πρίγγον, εἰς Λαμπαδάριον δὲ προήγαγε τὸν τέως ἀριστερὸν ἱεροψάλτην τοῦ ἱεροῦ ναοῦ Ἁγίου Νικολάου Γαλατᾶ καὶ ἀπὸ ἑξαμήνου προσωρινῶς διευθύνοντα τὸν ἀριστερὸν χορὸν τοῦ

πανσέπτου Πατριαρχικοῦ Ναοῦ μουσικολ. κ. Θρασύβουλον Στανίτσαν. Ἡ χειροθεσία τοῦ Ἄρχοντος Πρωτοψάλτου καὶ τοῦ Ἄρχοντος Λαμπαδαρίου ἐγένετο ὑπὸ τῆς Α. Θ. Παναγιότητος κατὰ τὴν ἐν τῷ πανσέπτῳ Πατριαρχικῷ Ναῷ χοροστασίαν Αὐτῆς τῆς Κυριακῆς τῆς 24ης τοῦ μηνός, γενομένης αὐθημερὸν συγχρόνως καὶ τῆς χειροθεσίας τοῦ ἀπὸ ἑξαμήνου διορισθέντος ἐν τῷ θέσει τοῦ β' Δομεστίχου τοῦ πανσέπτου Πατριαρχικοῦ Ναοῦ κ. Νικολάου Συμεωνίδου, τέως δεξιοῦ ἱεροψάλτου τοῦ ἱεροῦ ναοῦ ἁγίου Νικολάου Χάλκης.

Ἐπισκέψεις.

Κατὰ τὸν παρόντα μῆνα ἐπισκεφθέντες τὰ Πατριαρχεῖα ἐγένοντο δεκτοὶ παρὰ τῇ Α. Θ. Παναγιότητι:

—Ὁ ἐντιμ. ἔπαρχος Φαναρίου κ. Nazmi Koldaş, χαιρετίσας τὴν Α. Θ. Παναγιότητα ἐπὶ τῇ ἐκ Χάλκης ἐπιστροφῇ Αὐτῆς.

— Ὁ ἐντιμ. Γενικὸς Πρόξενος τῆς Ρουμανίας κ. Ν. Λουκασίεβιτς (26 τοῦ μ.)

—Ὁ Διευθύνων τὸ ἐνταῦθα Γαλλικὸν Προξενεῖον ἐντιμ. κ. Raymond Pons (25 τοῦ μ.).

Ἀφίξεις — Ἀναχωρήσεις.

— Ἐπανέκαμψαν ἐξ Ἑλλάδος τῇ 31ῃ τοῦ παρελθόντος μηνὸς Αὐγούστου ὁ σεβ. Μητροπολίτης Αἴνου κ. Γερμανὸς καὶ τῇ 26ῃ τοῦ παρόντος μηνὸς ὁ σεβ. Μητροπολίτης Θεοδωρουπόλεως κ. Λεόντιος. Τὰς Α. Α. Σεβασμιότητας ὑπεδέχθη ἀπὸ μέρους τῆς Α. Θ. Παναγιότητος ὁ πανοσιολ. Δευτερεύων κ. Μελέτιος.

Ληξάσης τῆς χορηγηθείσης αὐτῷ ἀδείας, ἐπανέκαμψε τῇ 16ῃ τοῦ μ. ἐξ Ἀθηνῶν ὁ Βιβλιοφύλαξ τῶν Πατριαρχείων πανοσιολ. πρώην Μ. Ἀρχιδιάκονος κ. Γρηγόριος.

— Παραιτηθεὶς τῶν ἐν Ρουμανίᾳ παρὰ τῇ ὁμογενεῖ Κοινότητι Μαγγαλίας ἱερατικῶν αὐτοῦ καθηκόντων λόγῳ γήρατος, ἀφίκετο ἐνταῦθα ὅπως ἐφησυχάσῃ παρὰ τοῖς οἰκείοις αὐτοῦ ὁ πανοσιολ. ἀρχιμανδρίτης κ. Γεννάδιος Ἁμαξόπουλος.

— Τῇ 2ᾳ τοῦ μ. ἀνεχώρησεν εἰς Ἴμβρον ὁ ἐκεῖ Ἀρχιερατικὸς Ἐπίτροπος τοῦ σεβ. Μητροπολίτου Ἴμβρου Τενέδου κ. Ἰακώβου αἰδεσιμολ. Πρεσβύτερος κ. Ἀδριανὸς Φράγκος.

— Τῇ 15ῃ τοῦ μ. ἀνεχώρησεν εἰς Ἀθήνας πρὸς ἐγκατάστασιν καὶ ἐφησύχασιν παρὰ τοῖς ἐκεῖ τέκνοις αὐτοῦ ὁ μουσικολ. Ἄρχων Ἐπίτιμος Πρωτοψάλτῃ τῆς Μ. τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας κ. Ἰάκωβος Ναυπλιώτης, προπεμφθεὶς ἐν τῷ ἀτμοπλοίῳ ὑπὸ τοῦ πανοσιολ. Τριτεύοντος κ. Ἰσιδώρου ἀπὸ μέρους τῆς Α. Θ. Παναγιότητος, καὶ πλείστων κληρικῶν καὶ λαϊκῶν φίλων αὐτοῦ.

Διορισμοὶ ἱερέων.

— Ἐν τῇ χηρευούσῃ θέσει τοῦ Ἱερατικῶς Προϊσταμένου τῆς Κοινότητος, Φερίκιοϊ, σεπτῇ ἐγκρίσει τῆς Α. Θ. Παναγιότητος, διωρίσθη ὁ πανοσιολ. Σύγκελλος κ. Ἀλέξανδρος Καντώνης, ἐκ τῶν ἀποφοίτων τῆς Ἱερᾶς Θεολ. Σχολῆς Χάλκης, ἄρτι ἐπανελθὼν ἐκ τῆς ἐν ᾗ διηκόνει ἀπὸ ἔτους ἱερατικῆς καὶ καθηγητικῆς θέσεως ἐν τῇ ὁμογενεῖ Κοινότητι Γαλαζίου τῆς Ρουμανίας καὶ ἐπὶ τούτῳ ἐπανεγγραφεὶς ἐν τῷ Μητρῴῳ τοῦ ἱ. Κλήρου τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς.

— Εἰς τὴν ἐκ τοῦ θανάτου τοῦ ἀειμνήστου ἀρχιμ. Ἰωάννου Παναγιωτάκη χηρεύσασαν ἐν τῇ ἐνορίᾳ Σταυροδρομίου ἐφημεριακὴν θέσιν διωρίσθη, σεπτῇ Πατριαρχικῇ ἐγκρίσει, ὁ ἄχρι τοῦδε ἱερατικῶς Προϊστάμενος Μακροχωρίου τῆς Ἐπαρχίας Δέρκων πανοσ. ἱερομόναχος κ. Νικόδημος Κλωστερίδης, ἐγγραφεὶς πρὸς τοῦτο ἐν τῷ Μητρῴῳ τοῦ ἱ. Κλήρου τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς.

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ

Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀμερικῆς.

Διὰ γράμματος ὁ σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Βορείου καὶ Νοτίου Ἀμερικῆς κ. Ἀθηναγόρας ἐγνώρισε τῇ Ἐκκλησίᾳ τὴν γενησομένην, τῇ Κυριακῇ τῇ μετὰ τὴν 13ην Ὀκτωβρίου ἐ. ἔ., σύγκλησιν τῆς τακτικῆς Γενικῆς Κληρικολαϊκῆς Συνελεύσεως τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς ἐν τῇ ἐν Detroit, Michigan, Ὀρθοδόξῳ Ἑλληνικῇ Κοινότητι τοῦ Εὐαγγελισμοῦ.

Ἀπαντητικῶς ἀπενεμήθησαν διὰ τῆς Α. Σεβασμιότητος εἰς ἅπαντα τὰ μέλη τῆς Συνελεύσεως ἡ εὐλογία τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας καὶ αἱ εὐχαὶ αὐτῆς ὑπὲρ εὐοδώσεως τοῦ ἔργου τῆς Συνελεύσεως.

Ἔκφρασις συμπαθείας τῆς Ἐκκλησίας.

Ἐξ ἀποφάσεως συνοδικῆς ἡ Α. Θ. Παναγιότης ἐξέφρασε τηλεγραφικῶς τῷ Ἐξοχωτάτῳ Ὑπουργῷ τῶν Ἐσωτερικῶν κ. Faik Öztrak τὰ συλλυπητήρια καὶ τὴν συμπάθειαν τῆς Ἐκκλησίας διὰ τὰς ἐπισυμβάσας καταστροφὰς ἐν τῇ περιοχῇ Dikili. Ὑπὲρ τῶν σεισμοπαθῶν ἐψηφίσθησαν ἑκατὸν λίραι Τουρκίας.

ΙΕΡΑ ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ.

Τελεταρχοῦντος τοῦ σεβ. Μ/του Δέρκων κ. Ἰωακείμ, Προέδρου τῆς Ἐφορείας τῆς Σχολῆς, παρισταμένου τοῦ σεβ. Μ/του Αἴνου κ. Γερμανοῦ καὶ τῶν καθηγητῶν ἐγένετο τῇ Δευτέρᾳ, 18 λήξαντος μηνός, ἡ ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τῶν μαθημάτων νενομισμένη ἱεροτελεστία, μεθ' ἣν ἐπηκολούθησαν προσφώνησις τοῦ σεβ. Σχολάρχου καὶ προσλαλιὰ τοῦ σεβ. Προέδρου.

Τὸ προσφώνημα τοῦ σεβ. Σχολάρχου.

Εὐλογητὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ εὐδοκήσας ἵνα συναγάγῃ καὶ αὖθις ἡμᾶς ἐν τῇ φιλτάτῃ Σχολῇ, μετὰ τὴν νενομισμένην ἀπὸ τῶν κόπων ἡμῶν ἀνάπαυσιν, εἰς συνέχισιν τῶν πνευματικῶν ἡμῶν ἀγώνων. Τὴν αἰσίαν καὶ ποθεινὴν ταύτην συνάντησιν ἡμῶν, διδασκάλων καὶ μαθητῶν, μετὰ πολλῆς τῆς χαρᾶς καὶ τῆς ἀγάπης χαιρετίζων, εὔχομαι ἀπὸ μέσης ψυχῆς, ἵνα ὁ ὑπὸ τὰς εὐλογίας τῆς σεβαστῆς Ἐφορείας ἐγκαινιζόμενος νέος σχολικὸς ἐνιαυτὸς ἀποβῇ δι' ἅπαντας τοὺς ἐνταῦθα ἐναγωνιζομένους ὑγιηρός, ἀπρόσκοπτος καὶ πλούσιος ἐν καρποφορίᾳ πνευματικῇ.

Φίλοι συνάδελφοι! Ἐπιλαμβανομένου μετὰ τοῦ προσήκοντος ζήλου καὶ τῆς ἰδιαζούσης ἑκάστῳ ἱκανότητος καὶ ἐμπειρίας τοῦ καθημερινοῦ ἡμῶν ἔργου, τοῦ πνευματικοῦ δηλονότι καὶ ἠθικοῦ καταρτισμοῦ καὶ τῆς ἀναδείξεως ἀξίων λειτουργῶν τῆς Ἐκκλησίας, χωρῶμεν πρὸς τελείωσιν τῆς ἱερᾶς ἡμῶν ἀποστολῆς μὴ ἀποδυσπετοῦντες πρὸ τῶν δυσχερειῶν, πιστεύοντες δὲ ἀδιστάκτως ὅτι «φιλεῖ συγκάμνειν τῷ κάμνοντι Θεός». Αἱ οἱαιδήτινες δυσχέρειαι καὶ αἱ ταύτας πολλάκις παρακολουθοῦσαι πικρίαι εἶναι ἀνίκανοι νὰ ἀντισταθμίσωσι τὴν ἐνδόμυχον χαρὰν καὶ ἱκανοποίησιν ὅτι ἐπιτελοῦμεν ἐνταῦθα λειτουργίαν ἱερωτάτην. Ἡ συναίσθησις ὅτι ἐκ τῆς ἐνζήλου καὶ ἀφωσιωμένης διακονίας ἡμῶν κυρίως ἐξαρτᾶται ἡ ἐπιτυχία τοῦ ἱεροῦ σκοποῦ, οὗτινος ἡ ἡμετέρα Σχολὴ στοχάζεται, θὰ ἐπιρρωννύῃ ἐπὶ μᾶλλον τὰς φιλοτίμους προσπαθείας ἡμῶν, ὅπως καθ' ἕκαστον ἔτος πληρέστερον προσαρμοζώμεθα πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις καὶ τὴν ἀξίαν τοῦ ἔργου ἡμῶν, ὡς παιδαγωγῶν καὶ διδασκάλων τῶν δοκίμων τῆς Ἐκκλησίας. Ὁπόσος τῷ ὄντι ὁ ἔπαινος ἡμῶν παρὰ Θεῷ καὶ ἀνθρώποις, ὅταν

φανεροὶ γένωνται ἐν τῇ μετὰ ταῦτα πολιτείᾳ τῶν μαθητῶν καὶ εὐφήμως ἀναφέρωνται οἱ καρποὶ τῶν ἡμετέρων πόνων. Χωρῶμεν λοιπὸν εὐθαρσῶς ἐπὶ τὸ ἔργον εἰσφέροντες ἐν ἀδελφικῇ συνεργασίᾳ ὅ,τι ἕκαστος ὀφείλει εἰς καλλιέργειαν καὶ ἀνάδειξιν τοῦ πνευματικοῦ τούτου λῃΐου.

Ὑμᾶς δέ, ἀγαπητοὶ μαθηταί, καλῶ καὶ αὖθις εἰς τὸ καθῆκον. Ἡ βαθυτέρα τούτου ἐπίγνωσις καὶ ἡ πληρεστέρα ἐκτέλεσις, ἐν ἀναλογίᾳ πάντοτε πρὸς τὴν αὔξουσαν ὑμῶν ἡλικίαν καὶ παίδευσιν, εἶναι ὑποχρέωσις ἱερά. Ἕκαστον ἔτος δέον ἔτι μᾶλλον νὰ προσεγγίζῃ ὑμᾶς πρὸς τὸ ἰδεῶδες, ὅπερ προβάλλει ὑμῖν ἡ Σχολή. Ἐὰν ἡ τάσις πρὸς τὴν πρόοδον εἶναι ἐκδήλωσις ἐμφύτου ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ὁρμῆς, ἀλλὰ δι' ὑμᾶς, προγυμναζομένους εἰς τὴν διακονίαν τῆς Ἐκκλησίας, ἡ αὐτοτελείωσις εἶναι καθῆκον ἱερώτατον, καὶ δὴ τοσούτῳ μᾶλλον ἀπαιτητόν, ὅσῳ ἀπερίσπαστοι ὄντες καὶ ἐλεύθεροι ἀπὸ ἀναγκῶν καὶ φροντίδων βιωτικῶν, ἔχετε παρὰ τῆς τροφοῦ Σχολῆς πάντα τὰ μέσα τὰ πρὸς τὴν ἠθικὴν καὶ πνευματικὴν ὑμῶν κατάρτισιν πρόσφορα. Ἰσχύει καὶ ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει ὅ,τι εἶπεν ὁ Κύριος ἐλέγχων τὴν διαγωγὴν τοῦ ἀναξίου καὶ ἀγνώμονος δούλου. « Παντὶ ᾧ ἐδόθη πολύ, πολὺ ζητηθήσεται παρ' αὐτοῦ· καὶ ᾧ παρέθεν τὸ πολύ, περισσότερον αἰτήσουσιν αὐτόν ». Ἡ Σχολὴ ἡ φιλοστόργως ἐκτρέφουσα καὶ περιθάλπουσα ὑμᾶς, καὶ δὴ ἐν ἡμέραις οὕτω πονηραῖς, ἐν αἷς αὐτὸ τοῦτο μέσῳ διαβαίνομεν παγίδων πολλῶν καὶ ἐπὶ ἐπάλξεων περιπατοῦμεν, δικαίως ἀξιοῖ παρ' ὑμῶν ὡς ἀνταπόδομα τὴν πρόθυμον καὶ ἀνελλιπῆ τοῦ καθήκοντος ἐκπλήρωσιν. Ἐάν τινες ἐπιπολαίως ἀντιλαμβάνονται τοῦ ἐνταῦθα προορισμοῦ αὐτῶν καὶ δὲν ἐποφελῶνται τὴν παρεχομένην εἰς αὐτοὺς μοναδικὴν εὐκαιρίαν, οἱ τοιοῦτοι οὐ μόνον ἀθετοῦσιν ὑπόσχεσιν ἱεράν, ἣν ἀβιάστως καὶ οἰκειοθελῶς ἔδωκαν τῇ Σχολῇ, ἀλλὰ καὶ ἀποστεροῦσιν αὐτοὶ ἑαυτοὺς τῶν μέσων ἐκείνων δι' ὧν ἀσφαλῶς θὰ ἠδύναντο νὰ ἀνυψωθῶσιν ἐν τῇ ἐκτιμήσει τῶν ἀνθρώπων καὶ ἐν τῇ ἀμοιβῇ τοῦ μισθαποδότου Θεοῦ

Ἀποφεύγετε λοιπὸν πᾶσαν ἐπιπολαίαν σκέψιν καὶ ἐνέργειαν, ἥτις ἀπομακρύνουσα ἀπὸ τοῦ ἐνταῦθα προορισμοῦ ὑμῶν, θὰ ἐξομοίου ὑμᾶς πρὸς τοὺς πονηροὺς καὶ ἀχρείους δούλους τοῦ Εὐαγγελίου. Ὡς φρόνιμοι δὲ οἰκονόμοι καὶ δόκιμοι τραπεζῖται καλλιεργεῖτε φιλοτίμως καὶ πολλαπλασιάζετε τὸ ἐμπιστευθὲν ὑμῖν τάλαντον. Ὡς βάσιν δὲ τῆς φιλοτίμου ταύτης προσπαθείας ὑμῶν θέσατε τὴν εὐσέβειαν ἥτις « πρὸς πάντα ὠφέλιμός ἐστιν, ἐπαγγελίαν ἔχουσα ζωῆς αἰωνίου ». Γνῶσις χωριζομένη ταύτης εἶναι γνῶσις φυσιοῦσα καὶ γίνεται κακοῦ μᾶλλον ἢ καλοῦ πρόξενος. Διότι δὲν εἶναι σοφία ἄνωθεν κατερχομένη, ἀλλ' ἐπίγειος, ψυχική, δαιμονιώδης. Εἶναι τόσον μυριόλεκτον τοῦτο καὶ τόσον γνωστὸν ἐκ τῆς καθ' ἡμέραν παρατηρήσεως, ὥστε παρέλκει πᾶσα ἀνάπτυξις. Ἡ εὐσέβεια λοιπὸν ἔστω ὑμῖν ὡς στήλη φωτὸς προπορευομένη καὶ καθοδηγοῦσα ὑμᾶς εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ καθήκοντος. Ἐὰν καὶ ἐφ' ὅσον ἀκμάζῃ ἐν ὑμῖν ἡ πίστις εἰς τὸν Θεόν, ἡ προσαρμογὴ ὑμῶν πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ κανονισμοῦ, τὸ καθῆκον καὶ ἡ τούτου ἐκτέλεσις δὲν θὰ φαίνεται ὑμῖν βαρεῖα ἐντολὴ καὶ φορτίον δυσβάστακον, ἀλλὰ θὰ εἶναι φυσικὸς καρπὸς καὶ ἀναγκαία ἐκδήλωσις τῆς ἐσωτερικῆς συναισθήσεως. Τότε δὲ οὐ μόνον αἱ λεγόμεναι μαθητικαὶ ἀρεταί, ἡ ἐπιμέλεια, ἡ εὐπείθεια, ἡ σεμνότης καὶ ἡ πρὸς ἀλλήλους φιλάδελφος συμπεριφορά, αὐτομάτως θὰ ἀνακύψωσιν, ἀλλὰ καὶ θὰ μορφωθῶσιν ἐν ὑμῖν βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον αἱ ἀρεταὶ τοῦ χριστιανοπρεποῦς χαρακτῆρος, ὅστις δέον νὰ εἶναι τὸ λαμπρότερον γνώρισμα

καὶ στόλισμα τοῦ λειτουργοῦ τῆς Ἐκκλησίας. Τὴν ἐσωτερικὴν ταύτην ἀνάπλασιν, ἥτις προμνηστεύεται τὴν ἀκριβῆ καὶ ἐπαινετὴν ἐκτέλεσιν οὐ μόνον τῶν μαθητικῶν ὑμῶν καθηκόντων, ἀλλὰ καὶ τῶν μετὰ ταῦτα ὑποχρεώσεων πρὸς τὴν εκτρέφουσαν ὑμᾶς Μητέρα Ἐκκλησίαν, εὔχομαι πᾶσιν ὑμῖν, ἀγαπητοὶ μαθηταί, ἐπὶ τῇ αἰσίᾳ ἐνάρξει τοῦ νέου σχολικοῦ ἔτους.

Κύριος δὲ ὁ Θεός, ὁ Θεὸς τῆς ἐλπίδος καὶ τῶν οἰκτιρμῶν, φωτίζοι καὶ ἐνισχύοι ἄνωθεν πάντας ἡμᾶς εἰς ἐκπλήρωσιν τοῦ ἁγίου Αὐτοῦ θελήματος. Ἀμήν.

Ἡ προσλαλιὰ τοῦ σεβ. Προέδρου.

Ἦλθον, ἀγαπητοί μου ἱεροσπουδασταί, διὰ νὰ εὐλογήσω σήμερον τὴν ἔναρξιν τῶν πνευματικῶν σας ἀγώνων, διὰ νὰ εὐχηθῶ ἐκ μέρους τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας τὴν νέαν ἐξόρμησίν σας πρὸς τὴν δημιουργίαν τοῦ μέλλοντός σας.

Ἡ Σχολὴ εἶνε Ἐκκλησία. Σάρξ ἀπὸ τὴν σάρκα τῆς Ἐκκλησίας, ψυχὴ ἀπὸ τὴν ψυχήν της, ἱστορία ἀπὸ τὴν ἱστορίαν της. Τί ἔδωσεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τί ἔλαβεν ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ὑπολογισθῇ. Καὶ ἡ μία ἔχει δώσῃ εἰς τὴν ἄλλην ὄχι ὅσα ἠθέλησεν, ἀλλ' ὅσα ἠδυνήθη. Αὔριον δὲ ἂν παραστῇ ἀνάγκη ἡ Ἐκκλησία θὰ δώσῃ εἰς τὴν Σχολὴν καὶ πάλιν ὅσα δύναται καὶ ἐκ τοῦ ὑστερήματός της, ὅπως καὶ ἡ Σχολὴ βεβαίως θὰ δώσῃ, ὅπως πάντοτε, εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοὺς καρποὺς τῶν θυσιῶν της.

Μοιραζόμεθα τὸν ἄρτον μας ὅταν εἶνε πολὺς καὶ ὅταν εἶνε ὀλίγος. Μοιραζόμεθα τὸν πλοῦτον καὶ τὴν πτωχείαν μας. Τὰ ὄνειρά μας καὶ τὰς ἀπογοητεύσεις μας. Διὰ τοῦτο τὸ μέγεθος τῆς ἱερᾶς εὐθύνης, ἐὰν τυχὸν παραμένῃ ἄδηλον εἰς τὴν νεαρὰν ψυχήν σας, βαθέως τὸ συναισθάνεται ὅμως ἡ τροφὸς Σχολή, ἡ ὁποία σᾶς ἐκάλεσε καὶ πάλιν, μετὰ μικρὰν τοῦ πνεύματος ἀνάπαυλαν, διὰ νὰ ὑπεκκαύσῃ εἰς τὰς τρυφερὰς σας καρδίας τὸν εὐγενῆ ἐκεῖνον σπινθῆρα, τὸν μέλλοντα νὰ μεταδώσῃ εἰς τὴν ἀνοιγομένην ζωήν σας τὸ ἱερὸν πῦρ τῆς ἀρετῆς καὶ τοῦ καθήκοντος, διὰ νὰ σφυρηλατήσῃ τελειότερον τοὺς χαρακτῆράς σας, νὰ διανοίξῃ τὰς διανοίας σας, νὰ διαπλάσῃ τὰς ψυχάς σας.

Ἡ Ἐκκλησία ἀναμένει παρὰ τῆς Σχολῆς τοὺς μέλλοντας λειτουργούς της ὄχι μόνον μεμορφωμένους τὸν νοῦν, ἀλλὰ καὶ μὲ χαρακτῆρα καθωρισμένον, μὲ πεποιθήσεις θρησκευτικάς, μὲ ἠθικὰς ἀρχάς, μὲ βαθεῖαν ἐκκλησιαστικὴν συνείδησιν, μὲ ἀδιάφθορον τὸ πνεῦμα, ἁγνὴν τὴν σκέψιν, μὲ πίστιν, μὲ ἐλπίδα, μὲ ἀγάπην, μὲ ἐνθουσιασμούς, μὲ ἐξάρσεις, μὲ ψυχήν. Ἀνεμοδεῖκται, οἱ ὁποῖοι θὰ ἐλάμβανον τὴν διεύθυνσιν τῆς ἑκάστοτε φορᾶς τῶν πραγμάτων καὶ θὰ διέπραττον πράξεις ἀντιθέτους πρὸς τὸ πνεῦμα τῆς Ἐκκλησίας, μιμούμενοι ἴσως ἄλλους, εἶνε ξένοι πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν.

Ἀποβάλλετε λοιπὸν πᾶσαν ὀλιγωρίαν καὶ ἐπιστήσατε τὴν προσοχήν σας ἐπὶ μόνου τοῦ ἱεροῦ σκοποῦ δι' ὃν προώρισται ἡ μόρφωσις, τὴν ὁποίαν σᾶς χορηγεῖ διὰ τῆς Σχολῆς ταύτης ἡ Ἐκκλησία, μήτηρ ἡμῶν ταὐτοχρόνως καὶ τροφός, μὲ χρηστὰς ἐλπίδας ὅτι θὰ συγκομίσῃ ἐν καιρῷ ἀγλαοὺς τοὺς καρπούς, τοὺς ὁποίους θὰ προσκομίσητε εἰς αὐτὴν ὡς ἀντίδωρον εὐλαβὲς τῶν μητρικῶν της θυσιῶν καὶ πόνων. Μὴ λησμονήσητε δὲ ποτὲ ὅτι εἶσθε κληρονόμοι πλουσίας κληρονομίας, ὅτι προορίζεσθε

ὡς φύλακες τῆς τιμιωτέρας παρακαταθήκης, ὅτι εἶσθε οἱ μέλλοντες παράγοντες τῆς Ἐκκλησίας, οἱ κύριοι μιᾶς Ἱστορίας, αἱ σπουδαιότεραι δυνάμεις ἐπὶ τῶν ὁποίων ἡ Ἐκκλησία στηρίζει τὴν εὐόδωσιν τῆς ἠθικῆς καὶ κοινωνικῆς αὐτῆς ἀποστολῆς.

Ὅταν διεξέρχεσθε τὰς σελίδας τῆς Ἐκκλησιαστικῆς μας Ἱστορίας, μὴ πλουτίζετε μόνον τὸν νοῦν σας μὲ γνώσεις ἱστορικάς, ἀλλὰ νοερῶς ἱστάμενοι φέρετε διαρκῶς πρὸ τῶν ὀμμάτων σας τὰς ἱερὰς μορφὰς τῶν μεγάλων Πατέρων καὶ ὁμολογητῶν τῆς πίστεώς μας, τῶν ἀγωνιστῶν τούτων τῆς ἀληθείας, τοῦ ἰδεώδους καὶ τοῦ δικαίου, καὶ θελήσατε νὰ ἐμπνευσθῆτε ἀπὸ τὸ ἔργον ἐκείνων, διότι οὕτω καὶ μόνον θὰ δυνηθῆτε νὰ κρατυνθῆτε καὶ ἐνισχυθῆτε πρὸς ἔργα ὑψηλά, πρὸς ἀγῶνας εὐγενεῖς, περιφρονοῦντες τὸ μάταιον πρὸς σύλληψιν τοῦ αἰωνίου, αἰρόμενοι ἀπὸ τοῦ ταπεινοῦ πρὸς τὸ ὑψηλόν, ἀπὸ τῆς ὕλης πρὸς τὸ πνεῦμα.

Δὲν συμβουλεύω σήμερον. Τὸ ἔργον τοῦτο προσήκει εἰς τὸν σεβαστόν σας Σχολάρχην, ὅστις καὶ πρὸ ὀλίγου μὲ τὴν διακρύνουσαν αὐτὸν εὐφράδειαν σᾶς ἀνέλυσε τὸ ἐν τῇ σχολῇ ἔργον σας. Ἁπλῶς διατυπῶ σκέψεις τινὰς ἀπορρεούσας ἀπὸ τὸν μύχιον πόθον καὶ τῆς Α. Θ. Παναγιότητός Του καὶ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Ἐφορίας τῆς Σχολῆς ταύτης τοῦ νὰ ἴδωσιν ὑμᾶς καρποφοροῦντας ἐν ἐπιμελείᾳ, χρηστότητι, νομιμοφροσύνῃ καὶ ἐν πάσῃ ἀρχῇ διδασκομένῃ ὑμῖν ἐνταῦθα.

Ἀπὸ ὑμᾶς συνεπῶς ἐξαρτᾶται ἡ πλήρωσις τῶν προσδοκιῶν τῆς Ἐκκλησίας καὶ πρὸς τὴν πλήρωσιν ταύτην ἀνοίγει καὶ πάλιν σήμερον διάπλατα τὰς ἀγκάλας της ἡ κοινὴ ὅλων ἡμῶν αὕτη τροφός, καὶ τὴν εὔσημον ταύτην ἡμέραν εὐλογῶν σήμερον, ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐκδηλῶ τὴν βαθεῖαν εὐγνωμοσύνην τῆς Σχολῆς καὶ τῆς Ἐφορίας αὐτῆς πρὸς τὴν Α. Θ. Παναγιότητα τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην Κύριον Κύριον Βενιαμίν, ὕπατον αὐτῆς κηδεμόνα, καὶ πρὸ τὴν Ἁγίαν καὶ Ἱερὰν Σύνοδον, στηρίζουσαν καὶ κρατύνουσαν τὴν Σχολὴν ταύτην, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὴν εὐαρέσκειαν τῆς Ἐφορίας πρὸς τὸν σεβαστὸν Σχολάρχην καὶ τοὺς ἐντίμους καθηγητὰς ὑμῶν διὰ τοὺς τιμίους ἐν τῷ ἀμπελῶνι τούτῳ τοῦ Κυρίου πόνους αὐτῶν καὶ τὰς εὐχάς μου ἐξ ἄλλου πρὸς ὑμᾶς, ἀγαπητά μοι τέκνα, ὅπως ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ φωτίζῃ, σκέπῃ καὶ περιφρουρῇ ὑμᾶς ὥστε νὰ διανύσητε καὶ τὸ νέον σχολικὸν ἔτος ἐν ὑγείᾳ καὶ πάσῃ προκοπῇ.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

Διὰ Βασιλικοῦ Διατάγματος τοῦ Αἰγυπτίου Ἄνακτος Φαροὺκ Α'. χρονολογουμένου ἀπὸ 26 παρελθόντος μηνὸς Αὐγούστου, ἀνεγνωρίσθη ὁ τῇ 20 παρελθόντος Ἰουνίου ἐκλεγεὶς Πάπας καὶ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας Μακαριώτατος Χριστοφόρος ὁ Β'. Τὸ γεγονὸς τοῦτο, ἐρχόμενον εὐθὺς μετὰ δύο μῆνας ἀπὸ τῆς πατριαρχικῆς ἐκλογῆς, τυγχάνει πολλαχῶς ἄξιον ἰδιαιτέρας ἐξάρσεως. Ἡ Α. Θ. Παναγιότης διὰ σεπτοῦ Αὐτῆς γράμματος συνεχάρη τῇ Α. Μακαριότητι.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἵνα διαφωτισθῇ πλήρως περὶ τοῦ θέματος σχετικῶς πρὸς τὸ « κῦρος τῶν ἀγγλικανικῶν χειροτονιῶν » καὶ πρὶν ἢ προβῇ εἰς τὴν συζήτησιν αὐτοῦ, παρεκάλεσε τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν ἵνα μετὰ μελέτην ὑποβάλῃ τὸ πόρισμα αὐτῆς. Πράγ-

ματι δὲ ἐν τῇ συνεδρίᾳ αὐτῆς τῆς 30/6/39, ἧς μετέσχε καὶ ὁ ὁμότιμος καθηγητὴς τῆς Δογματικῆς κ. Κ. Δυοβουνιώτης, ἀπεφάνθη ἡ Θεολογικὴ Σχολὴ ὁμοφώνως ὅτι « κατ' ἀκρίβειαν ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία ἀναγνωρίζει ὡς ἔγκυρα μόνον τὰ ὑπ' αὐτῆς τελούμενα μυστήρια· εἰς εἰδικὰς ὅμως περιπτώσεις ἡ Ἐκκλησία, ἐφ' ὅσον ἤθελε θεωρήσῃ πρέπον καὶ σκόπιμον, μετ' ἐπισταμένην ἔρευναν τῶν εἰδικῶν συνθηκῶν, δύναται ***κατ' οἰκονομίαν*** νὰ ἀναγνωρίσῃ τὴν χειροτονίαν προσερχομένου εἰς τὴν Ὀρθοδοξίαν Ἀγγλικανοῦ ».

Τὰ σχετικὰ ***ὑπομνήματα*** τῶν καθηγητῶν κ. κ. Α. Ἀλιβιζάτου, Δ. Μπαλάνου, Π. Μπρατσιώτη καὶ τὸ σχετικὸν ***σημείωμα*** τοῦ καθηγητοῦ κ. Π. Τρεμπέλα δημοσιεύονται ἐν τῇ ***Ἐκκλησίᾳ***, τῷ ἐπισήμῳ Δελτίῳ, τῆς 5, 19 Αὐγούστου καὶ τῆς 2 Σ/βρίου ἐ. ἔ. Τὸ ζήτημα εὕρηται ὑπὸ μελέτην ἐνώπιον τῆς Ἰ. Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος·

— Διὰ τὰς χηρευσάσας μητροπόλεις Ἀργολίδος καὶ Κορινθίας προεκρίθησαν ὑπὸ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως ἐκ τῶν ὑποβληθέντων Αὐτῷ ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τριῶν δι' ἑκατέραν ὑποψηφίων διὰ μὲν τὴν μ/λιν Ἀργολίδος ὁ πανοσιολ. ἀρχιμ. κ. Ἰωάννης Παπασταύρου, διὰ δὲ τὴν μ/λιν Κορινθίας ὁ πανοσιολ. Μ. Ἀρχιμ. κ. Μιχαὴλ Κων/νίδης, ἱερατικῶς προϊστάμενος τῆς ἐν Λονδίνῳ Ἑλληνικῆς Κοινότητος. Ἡ χειροτονία τοῦ ἐψηφισμένου Ἀργολίδος ἐτελέσθη τῇ 25 παρελθόντος Ἰουνίου ἐν τῷ καθεδρικῷ ναῷ τῶν Ἀθηνῶν, ἱερουργοῦντος τοῦ Μακαρ. Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν κ. Χρυσάνθου καὶ συλλειτουργούντων τῶν σεβ. Μ/τῶν Φθιώτιδος, Ὕδρας, Θηβῶν, Σάμου, Αἰτωλίας καὶ Ζακύνθου. Ἡ δὲ χειροτονία τοῦ ἐψηφισμένου Κορινθίας ἐτελέσθη τῇ 10 τοῦ λήγοντος μηνὸς Σ/βρίου ἐν τῷ αὐτῷ ἱ. ναῷ, ἱερουργοῦντος τοῦ Μακαρ. Ἀρχ/που μετὰ τῶν σεβ. Μ/τῶν Σισανίου, Θηβῶν, Σάμου, Σερρῶν, Αἰτωλίας καὶ Ζακύνθου.

— Λήξάσης τῆς Συνοδικῆς Περιόδου, ὁ Μακαριώτατος Ἀρχ/πος Ἀθηνῶν ἐκάλεσε, συνῳδὰ τῷ Καταστατικῷ τῆς Ἐκκλησίας Χάρτῃ, διὰ τὴν νέαν Συνοδικὴν Περίοδον (1 8/βρ. 1939 — 30 Σ/βρ. 1940) τοὺς κατὰ πρεσβεῖα τῆς ἀρχιερωσύνης ἐρχομένους ἐκ μὲν τῆς Παλαιᾶς Ἑλλάδος τοὺς σεβ. Μ/τας: Τρίκκης καὶ Σταγῶν Πολύκαρπον, Σπάρτης Διονύσιον, Λαρίσσης Δωρόθεον, Χαλκίδος Γρηγόριον, Καρυστίας Παντελεήμονα καὶ Ἠλείας Ἀντώνιον, ἐκ δὲ τῶν Νέων Χωρῶν τοὺς σεβ. Μ/τας: Σερβίων καὶ Κοζάνης Ἰωακείμ, Δράμας Βασίλειον, Ἐλευθερουπόλεως Σωφρόνιον, Ἀλεξανδρουπόλεως Ἰωακείμ, Ἐλασσῶνος Καλλίνικον καὶ Παραμυθίας, Φιλιατῶν καὶ Γηρομερίου Γεώργιον.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ἀρχιμ. Χριστοφόρου Κτενᾶ, ***Ἅπαντα τὰ ἐν Ἁγίῳ Ὄρει ἱερὰ καθιδρύματα, εἰς 726 ἐν ὅλῳ ἀνερχόμενα, καὶ αἱ ὑπηρεσίαι αὐτῶν***. Ἀθῆναι, 1935, σελ. 912.

Ἐν τῷ ὑπὸ τὸν τίτλον τοῦτον συγγράμματι αὐτοῦ ὁ φιλόπονος ἀρχιμανδρίτης κ. Χριστοφόρος Κτενᾶς περιγράφει γενικῶς μὲν ἅπασαν τὴν ἱστορίαν τοῦ Ἁγίου Ὄρους, μερικῶς δὲ καὶ ἑκάστης ἱερᾶς Μονῆς καὶ Σκήτης ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς. Ἡ αὐτοῦ Πανοσιολογιότης, ὡς χρηματίσας ἐπανειλημμένως καὶ ἐπὶ πολλὰ ἔτη Ἀρχιγραμματεὺς τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος τοῦ Ἁγίου Ὄρους καὶ ἔχων προχείρους τὰς βιβλιοθήκας τῶν ἱερῶν Μονῶν καὶ τοὺς κώδικας τοῦ Πρωτάτου, συνέγραψε τὴν ἱστορίαν τοῦ Ἁγίου Ὄρους ἐπὶ τῇ βάσει πηγῶν ἐγκύρων καὶ μετὰ λεπτομερείας, ἐνδιατρίψας διὰ μακρῶν ἐπὶ πάντων τῶν ζητημάτων, ἱστορικῶν, πολιτικῶν καὶ θρησκευτικῶν, τὰ ὁποῖα ἀπησχόλησαν τὸν Ἱερὸν Τόπον, μὴ παραλείψας νὰ ἐξιστορήσῃ καὶ ὅλον τὸ μοναστηριακὸν ζήτημα περὶ τῶν ἐν Βεσσαραβίᾳ καὶ Ρουμανίᾳ ἐν γένει κτημάτων τῶν Ἁγίων Τόπων.

Τὸ ἔργον τοῦ ἀρχιμανδρίτου κ. Χριστοφόρου Κτενᾶ εἶνε ἄξιον παντὸς ἐπαίνου.

† ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΠΡ. ΞΑΝΘΗΣ ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ

Ἐξεδήμησε πρὸς Κύριον ἐν Ἀθήναις τῇ Κυριακῇ 30 Ἰουλίου καὶ ἐκηδεύθη τῇ ἑπομένῃ ὁ σεβ. Μ/της πρ. Ξάνθης Πολύκαρπος. Τῆς νεκρωσιμου ἀκολουθίας, ψαλείσης ἐν τῷ καθεδρικῷ ναῷ Ἀθηνῶν, προέστη ὁ Μακαριώτος Ἀρχιεπίσκοπος κ. Χρύσανθος, ἐντολῇ δὲ τῆς Α. Μακαριότητος κατάλληλον ἐπικήδειον ἐξεφώνησεν ὁ θεοφλ. ἐπίσκοπος Βρεσθένης.

Ὁ ἀοίδιμος ἐκ τῶν ἀποφοίτων τῆς ἐν Χάλκῃ ἱ. Θεολ. Σχολῆς διεκρίθη διὰ τὸν ζῆλον αὐτοῦ πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν συμφερόντων τῆς Ἐκκλησίας ἐργασθεὶς εὐσυνειδήτως ἐν αἷς ἐτάχθη θέσεσιν εἴτε ὡς ἱερεὺς εἴτε ὡς μητροπολίτης (Κολωνίας—Νεοκαισαρείας — Ξάνθης) εἴτε ὡς μέλος τῆς Ἱ. Συνόδου καὶ τοῦ Δ. Ε. Μ. Συμβουλίου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου. Διὰ διαθήκης αὐτοῦ ὥρισεν ὅπως τὸ ἐν Νέᾳ Σμύρνῃ ἀκίνητον αὐτοῦ, ἀξίας ὑπερβαινούσης τὸ ἑκατομμύριον δραχμῶν, περιέλθῃ εἰς τὸ ἐκκλ/κὸν ὀρφανοτροφεῖον Βουλιαγμένης.

Τοῦ ἀοιδίμου Μητροπολίτου Πολυκάρπου εἴη ἡ μνήμη αἰωνία!